

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSESİ
BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI
(11. SINIF)

2006

**BATI MÜZİĞİ TARİHİ
DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI**

PROGRAM GELİŞTİRME ÖZEL İHTİSAS KOMİSYONU

**GENEL KOORDİNATÖR
Medine KARAPINAR
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Ortaöğretim Programları Şube Müdürü**

**Abdurrahman ALBOSTAN
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Müzik Öğretmeni**

**Mevlüt KAŞIKÇI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
Program Geliştirme Uzmanı**

KOMİSYON ÜYELERİ

Didem YÜCEL – Müzik Öğretmeni

Müge ÖZEL – Müzik Öğretmeni

Pınar ERÇİFÇİ – Program Geliştirme Uzmanı

Mehmet Ali ERSİVRİ – Rehber Öğretmen

ÖNSÖZ

Dünyada bilginin önemi hızla artarken, “bilgi” kavramı ve “bilim” anlayışı da hızla değişmektedir. Bilgi toplumu oluşum sürecini başlatan bu gelişmelerin bilgi toplumunun ekonomik büyüme sürecini hızlandırıcı, sosyal alt yapı hizmetlerinin sunumunu iyileştirici ve kültürel etkileşimi artırıcı etkileri olduğu da açıktır.

Günümüzde ekonomik ve sosyal kalkınmanın en önemli bileşeni olan eğitim, tüm dünyada hızlı ve sürekli bir değişim içindedir. Gelişmiş tüm ülkeler, özellikle son yıllarda yoğun bir şekilde eğitimde reform çalışmaları başlatmışlardır.

Bütün bunların sonucunda; ülkemizde de eğitime olan talep farklılık göstermekte, eğitim sistemimizde çeşitli değişim ve gelişmeler yaşanmaktadır.

İç dinamikler ve AB eğitim sistemi normlarına uyum sürecinin dayanağını oluşturduğu “Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması” kapsamında yürütülen bir dizi çalışma hayata geçirilmiş bulunmaktadır. Bu çalışmalardan en önemlilerinden biri ise; haftalık ders çizelgeleri ve buna dayalı olarak öğretim programlarının yeniden düzenlenmesidir.

Bu kapsamda yürütülen “Program Geliştirme” çalışmalarında; eğitim sistemi bir bütün olarak ele alınmış ve “nasıl bir insan modeli?” sorusu cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Anayasa, kanunlar, kalkınma planları, şûra kararları, akademik tezler, araştırmalar vb. kaynaklar gözden geçirilerek ülkemizin mevcut eğitim özelliklerinin belirlenmesi, başarı ve başarısızlıkların değerlendirilmesi ve ortaya çıkan sonuçların yeni öğretim programlarına yansıtılarak ilköğretim ve orta öğretim programlarının bütünsel bir yaklaşımla hazırlanması sağlanmıştır.

Öğretim programları ülkemizin tarihsel, kültürel, sosyal, ahlaki birikimini dünyada yaşanan tüm değişimleri ve gelişmeleri yansıtacak şekilde hazırlanmıştır. Programlar, etkinliklerle zenginleştirilerek, öğrenci merkezli hale getirilmiştir. Yine programların hazırlanmasında; sonuca dayalı bir anlayış yerine, süreci de değerlendiren bir anlayış esas alınmıştır.

Yeni program geliştirme yaklaşımı ile öğrencilerin araştırma yapmasına, kültürel faaliyetlere katılmasına, sosyal aktiviteler içinde olmasına, öğrenmeye dayalı etkinlikler içinde bulunmasına fırsat tanınmaktadır.

Yoğun bir çalışma sonucunda ortaya konulan bu programın hazırlanması, basımı, dağıtımı ve yayımlanmasında emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Söz konusu programın Türk Eğitim Sistemimize hayırlı olması temennisiyle, yönetici, öğretmen ve öğrencilerimize başarılar dilerim.

Kerem ALTUN
Ortaöğretim Genel Müdürü

1. GİRİŞ

Güzel Sanatlar liseleri ilköğretim üzerine bir yıl hazırlık sınıfı ve en az 3 yıl lise öğrenim süresi olan yatılı, gündüzlü ve karma eğitim yapan okullardır. Öğretim süreleri 1 yılı hazırlık olmak üzere 4 yıl iken, “Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması” kapsamında; Talim ve Terbiye Kurulunun 07 Haziran 2005 tarih ve 184 sayılı kararıyla, 2005-2006 öğretim yılından itibaren hazırlık sınıflarının kaldırılarak, öğrenim sürelerinin 4 yıla göre yeniden düzenlenmesine karar verilmiştir.

Orta Öğretim kademesi içerisinde yer alan Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin amaçları, öğrencilerin;

- Güzel sanatlar alanında ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini,
- Özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını,
- Yabancı dil öğrenmelerini,
- Alanlarında araştırmacılığa yönelmelerini, yetenekleri doğrultusunda yorum ve uygulamalar yapabilen, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini,
- Millî ve milletler arası sanat eserlerini tanımalarını ve yorumlamalarını sağlamaktır.

Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde uygulanan müzik eğitimi Mesleki Sanat Eğitimi kapsamındadır. Mesleki Sanat Eğitimi, sanat alanının bütününü, bir kolunu ya da dalını, o bütün, kol ya da ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, sanata belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik olup, kolun, dalın işin ya da mesleğin gerektirdiği sanatsal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar.

Sanatçılık (sanatsal yaratıcılık-yorumculuk) eğitimi, sanat bilimcilik eğitimi, sanat öğretmenliği (eğitimciliği) eğitimi, sanat teknoloğu eğitimi, mesleki sanat eğitiminin başlıca alt türlerini oluşturur.

Mesleki Sanat Eğitimi görececek kişide, öncelikle, seçilen kol, dal, iş ya da mesleğin gerektirdiği boyutlarda ve asgari yeterlilikte olmak üzere belirli bir yetenek düzeyi ve kapasite aranır. Kişinin (adayın) söz konusu yetenek düzeyi ve kapasitesi belli bir tercih ve ön kayıt sonrası yapılan yetenek sınavında gerçekleştirilen “sınama-eleme-sıralama-seçme” ve bunları izleyen “yerleştirme işlemleri ile belirlenir.

Mesleki Sanat Eğitimi, örgün eğitim kurumlarında ya da bu kurumlardaki benzer ortamlarda gerçekleştirilir. Bazı özel durumlarında, bazı dallarda çok erken yaşlarda başlamakla birlikte, genellikle ilköğretimin son yıllarındaki yönlendirmelere de bağlı olarak ortaöğretimde belirginleşir ve yükseköğretimde kesin biçimini alır. Alan bilgisi, genel bilgi ve meslek bilgisini birlikte kapsayacak biçimde programlanır. Programlarda, ortaöğretimden yükseköğretime doğru gidildikçe alan ve meslek bilgisine daha çok ağırlık verilir. Hangi düzeyde olursa olsun mesleki sanat eğitimi, bu iş için yetiştirilmiş ehil ve yetkili kişilerce yürütülür.

Mesleki Sanat Eğitiminde sanatı bizzat yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve profesyonel anlamda yeterli olarak yaratan yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci, teknoloğ yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi-isteği yatkınlığı-yeteneği doğrultusunda ölçüsünde gelişip doyum sağlaması değil onun ötesinde, kolun dalın, işin ya da

mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan 1994, s.74).

2. BATI MÜZİĞİ TARİHİ

Anadolu Güzel Sanatlar liselerinde uygulanan Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programı, ilköğretim okulunu bitirmiş, kendini yazılı ve sözlü olarak ifade edebilen, ancak müzik, enstrüman ve müzik dili konusunda müziğe duyarlı öğrencileri hareket noktası olarak alır. Öğrenciler bu liselere başladıkları günden itibaren kendilerine uygun, öğretmenleri rehberliğinde seçtikleri enstrümanlarını, derste gördükleri konular çerçevesinde, tarih boyunca müziğin aldığı şekillere ve kompozisyonlara uygulama olanağı bulurlar. Bu dersin konuları sayesinde, her bir öğrencinin kendi müzik tarzları yönünde gelişmeleri söz konusu olacaktır.

Batı Müziği Tarihi Eğitiminin Önemi

İnsanoğlu var oluşundan bu yana sesle iç içe olmuştur. Yaşadığı çevredeki sesleri algılamaya ve çözümlenmeye çalışmış, duyduğu sesleri taklit ederek ses kaynağı olmuş ve kendini bu sayede ifade edebilmiştir. Giderek bu alanda kendini geliştiren insan, duygu ve düşüncesini estetik eğilimler doğrultusunda, bir düzen çerçevesinde aktarabilir hale gelmiştir. Doğada duyduğu sesleri taklit ederek başladığı arayış, ürettiği düzenli ve uyumlu seslerle yaratıcılığının sınırlarını zorladığı bir serüvene dönüşmüştür. İnsanlık tarihi birbiri üstünde yükselen yaratıcılıkların, evrensel yücelişidir. Bu yücelişte müziğin de yeri vardır. Buna müzikçilerde katkıda bulunmuşlardır. Dolayısıyla müzik tarihi kendi alanında insanoğlunun evrensel gelişim yasalarının tarihidir.

Müzik tarihi gelişimin dinamik akışını göstermek, yaratıcı arayışların gizlerini açıklamakta müziğin özündeki sorunların nasıl çözümlendiğini göstermektedir. Müzik tarihi sayesinde geçmişten günümüze uzanan müzik yapıtlarındaki yaşam gücünü, duygusallığı, paylaşımcılığı görüyor ve öğreniyoruz.

Müzik, belli bir amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışına göre işlenerek birleştirilmiş seslerden oluşan estetik bütündür (Uçan 1994, sf.10).

Kültür tarihinin en önemli alanlarından biri olan Batı Müzik Tarihi, müziğin doğuşundan bugüne dek süregelen müziksel evrim sürecini konu edinmiştir. Bu bağlamda, Batı Müzik Tarihi, çeşitli akım ve üslup özelliklerinin yanı sıra, bestecileri ve yapıtlarını, müzik formlarını, çalgı gelişimini, müzikbilim disiplini içinde incelemektedir.

Öğrencilere müzik bilgisinin yanında, müzik yapma ve tarih bilincini de aşlamak, geçmişten bugüne müziği etkileyen sosyal ve kültürel unsurların farkında olmalarını sağlamak, insanlık tarihi boyunca giderek gelişen yaratıcılığın öyküsünü aktarmak Batı Müziği Tarihi dersinin hedeflerini oluşturmaktadır. Geçmişini bilmeyen insan, nerede durduğunu saptayamadığı gibi nereye gideceğini de bilemez. Bu durumu aşmak ise kazanılan tarih bilinci ile mümkün olacaktır. Öğrencilerin, müzik ve tarih bilinci taşıyan, çaldığı ya da analiz ettiği müzik eserlerinin değerlendirmesini yapabilen, eleştirel becerileri gelişmiş, araştırma ve inceleme alışkanlığı kazanmış müzisyen, müzikbilimci ya da eğitimci olarak yetişmelerinde Batı Müzik Tarihi eğitiminin rolü büyüktür.

Müzik Tarihi, çeşitli akım ve üsluplar arasındaki yakınlıklar ve karşılıklar içinden geçen devinimi belirtir. Bu devinim sadece müzikçilerin değil, tüm insanlığın paylaştığı bir yücelişi simgeler. Müzik tarihi özelliği olan nitelikler taşıyıcıdır: Bu tarih, müzik yapma bilincinin, besteleme tekniklerinin, müzik formlarının, akım ya da stillerin, çalgıların, müzik yazıları vb. tarihidir. Doğal olarak kültür tarihinin parçasıdır.

Tarihsel kökleri bulunmayan bir düşünce yöntemi ya da sanat akımı olamaz. İnsanlık tarihi, birbiri üstünde yükselen yaratıcılıkların evrensel yüceliştir. Bu yücelişte müziğin de yeri vardır, ona müzikçiler de katkıda bulunmuşlardır. Dolayısıyla müzik tarihi kendi alanında evrensel gelişim yasalarının tarihidir (Say 1994, s.18).

Öğrenciler, müziğin, tarihin akışı içinde giderek düşünce ve imge gücünü uyarılmış, her çağda, her kültürde, o toplumun gereksiniminden doğan bir anlatım yolu bulmuş olduğunu Müzik Tarihi dersi ile fark edeceklerdir.

Ülkemizde müzik eğitimi Atatürk'ün görüş ve düşünceleri ile temellenmiş ve yönelmiştir. Bu temel ve yönlendirici görüş ve düşüncelerin müziksel amacı "Türk Ulusal Müzik varlığının derlenip, toplanıp değerlendirilmesi; Türk Ulusal Müziği'nin modern ilke, yöntem ve tekniklerle işlenerek geliştirilmesi ve bu yolla evrensel müzikte yerini alabilecek bir niteliğe kavuşturulmasıdır. Ayrıca, Türkiye'de müzik yaşamının ülkenin gerçekleri, çağdaş Türk bireyinin ve toplumun gereksinim ve beklentilerinin çağın gerekliliği ile tutarlı bir yapıya kavuşturulması için bu çerçevede oluşan müziksel değişme ve gelişmelerle çağdaş uygarlık düzeyine erişme yolunda gösterilen çabaların pekiştirilmesi olarak özetlenebilir".

Program hazırlanırken Batı Müziği Tarihi konusunda tüm Güzel Sanatlar Liselerinde ortak bir yol izlenmesi için gerekli kaynak ve literatür incelenmiş ve araştırmalar yapılmıştır.

3. PROGRAMIN UYGULANMASINA İLİŞKİN İLKE VE AÇIKLAMALAR

1. Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programında, belirlenmiş kazanımların öngördüğü bir içerik sınırlaması söz konusudur. Öğretmen kazanımları gerçekleştirirken çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır-bulunmuşluk düzeylerini ve dolayısıyla da ön bilgilerini dikkate almalıdır.

2. Öğretim programında, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, iletişim, araştırma ve sorgulama, problem çözme, bilgi teknolojilerini kullanma, girişimcilik ve Türkçe'yi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi gibi ortak becerilerin yanı sıra, Batı Müziği Tarihi dersine ait sosyal anlatımcılık, duyduğu enstrümanları tanıma, duyduğu eseri ve bestecisini tanıma ve eserin dönemselsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerisi yer almaktadır. Öğretmen dersi planlarken hazırladığı öğretimsel işlerin tümünde yukarıda belirtilen becerilerin bir veya uygun olan birkaç tanesinin kullanılabilmesi ortamlar oluşturmalıdır. Öğretmen sınıf içi ve sınıf dışı etkinlikler ile geliştireceği becerileri pekiştirmek için ödev veya projeler verebilir.

3. Öğrencilere verilen proje ya da ödev kapsamındaki dinleme ve araştırma çalışmaları öğrencilerin eserin, müziksel, besteci ve dönem özelliklerini tanımasını, yorum ve yorumcular arasındaki farkın ayırmasına varmalarını, yeni bakış açıları kazanmalarını, yaratıcılık ve çaldıkları eserlerin yorumlamalarındaki gelişimi için yapılan etkinliklerdir.

4. Programda yer alan değerleri öğretmen yeri geldiğinde, etkinlikler içinde bu değerleri vurgulayan bölümler oluşturarak pekiştirmelidir.

5. Öğretmen, okulun bulunduğu çevre ve imkânları dikkate alarak programda örnek olarak verilen etkinlikleri aynen uygulayabilir ya da kendisi yeni etkinlikler geliştirebilir. Yeni etkinlikler geliştirilirken, kazanımlar ve farklı öğrenme stil ve zekâ türlerine sahip öğrencilerin ilgi, yetenek ve ihtiyaçları göz önüne alınarak aktif öğrenmeye dayalı etkinlikler hazırlanmalıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

6. Millî ve dinî bayramlar, mahallî kurtuluş ve kutlama günleri, önemli olaylar, belirli gün ve haftalardan yararlanılarak, öğrencilerin millî duyarlılığı geliştirilmelidir. Öğretmen, Atatürk'ün "Türk, öğren, çalış, güven", "Ne mutlu Türküm diyene!" ve "Yurtta sulh, cihanda sulh" gibi sözlerinden hareketle, Türklerin tarihte oynadıkları rolü; askerlik, idare, hukuk, bilim, fen ve sanat alanında insanlığa hizmetlerini göstermelidir. Öğrencilerin, Türk milletine, Türk bayrağına, Türk ordusuna ve vatanına hizmet eden kişilere sevgi, saygı ve takdir duygularını geliştirmelidir.

7. Öğretmen, etkinlik (konser, sergi vb.) gezilerine önem vermelidir. Bu gezilerin her aşaması planlanmalı ve değerlendirilmelidir. Öğrenciler için çalışma kâğıtları hazırlanmalı sonuç raporları istenmelidir. Bu geziler aracılığı ile öğrencilerin sanat zevki ve estetik duygularını geliştirmeleri sağlanmalıdır.

8. Öğretmen, öğrencileri millî, ahlaki, insani, manevi, kültürel değerler bakımından besleyici; demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını yerine getirmede yol gösterici olmalıdır.

9. Öğretmen, kazanımların yapısına uygun olan değerlendirme araç ve yöntemlerini seçmelidir. Değerlendirme, öğrenmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Öğretmen sadece öğrenme ürününü değil, öğrenme sürecini de değerlendirilmelidir. Değerlendirmede geleneksel yöntemlerle, alternatif değerlendirme yöntemleri birlikte kullanılmalıdır. Bu değerlendirme yöntemleri ve araçları; gözlem, performans ödevleri, görüşmeler, öz değerlendirme ölçekleri, projeler vb.dir. Öğrenciler etkinlikler çerçevesinde fotoğraf, resim, proje, poster, şarkı sözü gibi çalışmalar yapabilmeli ve bunlar aileleri ve çevreleriyle paylaşmak için sergilenmelidir.

10. Ölçme ve değerlendirme sürecinde kullanılmak amacıyla geliştirilen, örnek formlar yeri geldikçe öğretmen ve öğrenciler tarafından uygulanır. Formlar aynen kullanılabileceği gibi öğretmen tarafından yeni formlar da geliştirilebilir.

11. Öğrenci düzeyi ve çevre etkenleri dikkate alınarak öğrenme-öğretme etkinliklerinde farklı ünitelerin birbirleriyle bağlantılı olan kazanımları birlikte ele alınabilecektir.

12. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde öğrenci düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre öğrencilerin aktif olduğu öğrenme-öğretme yöntem ve teknikleri kullanılır.

13. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde, kazanımların edinilmesine yardımcı olabilecek uygun görsel, işitsel ve basılı materyallerden yararlanır.

14. Etkinlikleri planlarken, bir sonraki haftanın etkinlikleri dikkate alınarak planlama yapılması öğretmenin ve öğrencilerin hazırlığı açısından önemlidir.

15. Öğrencilere bireysel çalışmaların yanı sıra, grup çalışmalarını da yürütebilecekleri çalışma disiplini ve bilinci kazandırılmalıdır.

16. Öğretmen, dönemlere göre çalgıların ve bestecilerin tanıtılması, eserlerin dönemlerin özelliklerine göre çalınması gibi uygulamayı gerektiren konularda okul ve öğrencilerin imkânları ölçüsünde uygulama ve denemeler yapma imkânı sağlamalıdır.

4. PROGRAMIN TEMEL YAKLAŞIMI

Bilgideki değişim ve gelişim, öğrenci profilinin de eğitim sürecinde değişime uğramasına etki etmektedir. Günümüz öğrenci profili, bilimsel ve akılcı düşünme becerisine sahip, araştırmacı ve sorgulayıcı, bilgiyi ezberleyen değil bilgiye ulaşabilen, bu bilgiyi kullanıp paylaşabilen, iletişim kurma becerilerine sahip, teknolojiyi etkin bir şekilde kullanabilen, kendini gerçekleştirmiş ve bunun yanı sıra insanlığın ortak değerlerini de sahiplenmiş, yaratıcı, üretken, takım çalışmasına yatkın, öğrenmeyi öğrenmiş ve yaşam boyu öğrenmeyi benimsemiş bireyler olarak tanımlanabilir.

Öğrenci profilindeki değişim eğitim, öğretim sürecinde okula da yeni anlamlar yüklemektedir. “Öğrenci Merkezli Eğitim”, “Öğrenci Merkezli Okul” kavramları bu değişim ve gelişimin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Öğrenci merkezli eğitimin temel hedefi öğrenciyi merkeze alarak, birey olarak kendisinin ve sistemin ihtiyaç duyduğu değişim sürecini başlatmaktır.

Günümüzde bireylerden, doğru kararlar alıp uygulamaya geçmesi, yaratıcı düşünmesi, problem çözme yeterliğine sahip olması, öğrenmeyi öğrenmesi, ekip çalışmasına yatkın olması ve kendi kendini yönetebilmesi beklenmektedir. Öğrenci merkezli eğitim, öğrenmeyi öğrenmenin esas olduğu, her öğrencinin farklı zaman, tür ve hızda öğrenebileceğini benimseyen, düşünme becerilerini geliştirmenin yaratıcı düşünceyi geliştirdiğini kabul eden bir yaklaşımdır.

Öğrenci merkezli eğitimin öğrenci ve öğrenme süreci açısından on iki ilkesi ortaya konulmuştur (http://denizli.meb.gov.tr/mlkurs/_private/ome/02omeum.htm).

1. Öğrenmeyi öğrenmek esastır.

Öğrenme sürecinin doğası olarak öğrenme, bireyin kendi algıları, düşünceleri ve duygularından süzerek edindiği bilgi ve deneyimlerden anlamı keşfetmesi ve yapılandırması sürecidir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde öğrenmeyi öğrenmek esastır.

2. Her öğrenci öğrenebilir.

Her öğrenci, elde ettiği verilerden bir anlam yaratmak, bunu gözden geçirmek ve diğerleri için anlaşılır hâle getirmek üzere çaba gösterir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrenci öğrenebilir olarak kabul edilir.

3. Her öğrenci öğrenirken eski ve yeni bilgiler arasında özgün bağlantılar kurar.

Bilginin yapısı gereği her öğrenci daha derin bir anlama etkinliğini yapılandırmak için eski ve yeni bilgileri arasında özgün bağlantılar kurar. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin yeni bilgi ile eski bilgileri arasında bağlantılar kurmasına önem verilir.

4. Düşünmeyi öğrenmek sorgulayıcı ve yaratıcı düşünceyi geliştirir.

Öğrenci, nasıl düşüneceğini plânlayıp, gözlemleyip, değerlendirerek, sorgulayıcı ve yaratıcı düşünme becerilerini geliştirir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin düşünmeyi öğrenmesine öncelik verilir.

5. Başarabilme duygusu içsel güdülenmeyi sağlar.

Öğrencinin kontrol düzeyi, sorumluluk duygusu, hedefleri, ilgi alanları, yeterlilikleri ve beklentileri başarıma güdüsünü besleyen etmenlerdir ve güdüleme öğrenmeyi etkiler. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin motivasyonuna önem verilir.

6. Öğrenme olumsuz deneyimlerle engellendiğinde zorlaşır.

Her öğrenci doğal bir öğrenme eğilimine sahiptir. Bu eğilim olumsuz deneyimlerle engellendiğinde öğrenme zorlaşmaya başlar. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için onların bireysel farklılıklarını dikkate alan fırsatlar yaratır.

7. Merak, yaratıcılık ve kompleks düşünmeyi harekete geçiren ödevler öğrenciyi daha zorlarını başarabilmeye güdüler.

Merak, yaratıcılık ve kompleks düşünmeyi harekete geçiren, güdü artırıcı ve öğrenmeyi öğrenmeye yönelik ödevler öğrenciyi giderek zorlaşan ödevler yapmaya güdüler. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde ödevler her öğrencinin başarabilme deneyimini yaşaması için yaratılacak fırsatlardan biri olarak görülür.

8. Her öğrenci farklı zamanda farklı türde ve farklı hızda ilerleyerek gelişir.

Öğrenmenin gelişimsel doğasına bağlı olarak her öğrenci farklı zamanlarda, farklı gelişim adımları boyunca ilerleyerek gelişir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde öğretim etkinliklerinin ve ortamlarının plânlanmasında farklı öğrenme türleri ve hızları dikkate alınır.

9. Farklı özelliklerdeki öğrencilerin birbirleri ile etkileşimi öğrenmeyi kolaylaştırır.

Farklı özgeçmiş, ilgi ve değerlere sahip bireylerin birbirleri ile etkileşimi, öğrenmeyi kolaylaştırır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde işbirliğine dayalı öğrenme gibi grup çalışmalarını ön plâna çıkaran öğretim stratejilerine ağırlık verilir.

10. Öğrenciler arasındaki olumlu ilişkiler öğrenmeyi artırır.

Öğrencilerin birbirine destek olması, ilgi ve saygı göstermesi gibi olumlu ilişkiler öğrenmeyi artırır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde grup çalışmaları ve sosyal etkinlikler öğrenciler arasında olumlu ilişkilerin geliştirilebilmesi için yaratılacak fırsatlar olarak görülür.

11. Her öğrenci öğrenmeye karşı farklı yetenek ve eğilime sahiptir.

Her öğrenci kalıtsal olarak taşıdığı genler ve çevresel etmenlerin bir araya gelmesi ile şekillenir ve bu nedenle öğrenciler öğrenmeye karşı farklı yetenek, tercih ve eğilimlere sahiptir. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde bu farklılıklar dikkate alınarak öğretim etkinlikleri çeşitlendirilir ve teknoloji ile desteklenir.

12. Her öğrenci yeni bilgileri kendi kalıplarına göre kavrayıp benzersiz bir anlama yaratır.

Her öğrenci yeni fikirleri inanç, anlama, yorumlama ve tutum süzgeçlerinden geçirerek işler ve benzersiz bir anlama yaratır. Bu nedenle, öğrenci merkezli eğitimde ölçme ve değerlendirme çalışmalarında her öğrencinin gelişiminde gösterdiği ilerleme dikkate alınır.

Öğrenci merkezli eğitim yaklaşımını temel alan etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesi sonucu öğrencilerde; merak uyandırma ve plânlama, araştırma ve keşfetme, çözümlenme ve derinleştirme, paylaşma ve yaşantıya uygulama basamaklarını özümseyerek yaşamlarının her aşamasında bilgiyi kullanma becerilerinin gelişmesi beklenmektedir.

Öğrenci merkezli eğitim öğrenciyi merkeze alır ve bu nedenle öğretmen çok önemlidir. Çünkü öğretmen, öğrencideki değişimi ve gelişimi destekleyen en önemli kişidir. Öğrenci merkezli eğitimde öğretmen;

- Açık fikirlidir.
- Çağdaştır.
- Yenilikleri takip eder.
- Öğrencileri için eğitim ortamını en iyi şekilde hazırlar.
- Eğitim teknolojilerini etkin olarak kullanır.
- Öğrencilerinin bireysel farklılıklarını dikkate alır ve onların ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılar (<http://uretim.meb.gov.tr/EgitekHaber/s84/yazarlar/Oguz.htm>).

Öğretmenler bütün öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırmak için gerekli koşulları oluşturmalıdır. Nitekim öğretmenin oluşturduğu sınıf ortamının öğrencinin öğrenmeye karşı tutumunda ve güdülenmesinde etkisi büyüktür.

Aynı şekilde öğrenci merkezli eğitimde yönetici, öğretmen, öğrenci, aile, okul çalışanları ve çevre süreç içerisinde önemli bir yer alır. Eğitim ile ilgili sorunların çözümlenmesi için okul yöneticilerinin, öğretmenlerin, öğrencilerin, ailenin eğitim içerisinde etkin bir biçimde görev alması beklenmektedir.

İnsanoğlu duygu ve düşüncelerini türlü yollardan dışa vurmuştur. Bu yollardan en eski ve etkili müziktir. Müzik, insanı psikolojik ve fizyolojik olarak etkiler. Müziğin insanı kavrayabilmesi kişinin estetik düzeyiyle doğru orantılıdır. Kişi yaşantısına uygulayabildiği özlem ve gereksinimlerini karşılayan, bunları yansıtan nitelikteki müzikleri algılar ve kullanır. Bu da insanla müzik arasında kurulan bir bağ olduğunu göstermektedir. Bu bağın toplum yapımız ve milli politikamız ışığında istenilen düzeyde oluşturulması ise çocuğa ve gençliğe uygun, tutarlı ve kullanılabilirliği olan müzikler, çağdaş, gerçekçi ve ilerlemeye açık bir müzik eğitimi ile gerçekleşir (M. Dinçer). Her alanda olduğu gibi müzik alanında da önerilen müzik eğitimi, bireyin sanat eğilimlerine en doğru, sağlıklı ve çağdaş bir yöntemle biçim vermeye amaçlar. Böylece sanat eğitimi, genel eğitim ilkeleriyle bütünleşen, sonuç olarak da bireyi toplumun başarılı ve mutlu unsuru olarak hazırlayan özel bir yöntem kavuşturma amacını taşır (Y. Elmas).

Geliştirilen Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programında konular, öğrencilerde müzik tarihi bilinci oluşturacak nitelikte ele alınmış, program ünite, kazanımlar ve öğretim etkinliklerine dayalı olarak düzenlenmiştir. Programda bilgi, beceri, değer ve tutum açısından denge gözetilmiş, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencinin yaşantıları dikkate alınmıştır. Program sadece sınıf içi değil sınıf dışı etkinlikleri de kapsamaktadır. Program yaklaşımı;

öğrenme-öğretme süreçleri, ölçme-değerlendirme metotları ile öğretmen ve öğrencinin rolüne bakış açısından ve ortaya koyduğu aktif sınıf kültürüyle yeni bir yaklaşımı kapsamaktadır.

Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programında kazanımlar; birçok zihinsel beceriyi vurgulamakta, öğrenme süreçlerinde ise aktif öğrenme yöntemlerinin ve öğretimsel işlerin kullanımını gerektirmektedir. Programda bu yöntemlerin kullanıldığı örnek etkinliklere yer verilmiştir. Öğretmenler programda önerilen etkinliklerin yanı sıra kazanımlarda öngörülen bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandırmada farklı etkinlikler de planlayıp uygulayabilirler.

5. PROGRAMIN YAPISI

Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programı, genel amaçlar, temel beceriler, değerler ve tutumlar, kazanımlar, etkinlik örnekleri ve açıklamalardan oluşmaktadır.

5.1. Genel Amaçlar

Bu program öğrencilerin;

- Sanat ve müziğin insan ve toplum hayatındaki yerini belirlemelerini,
- Müzik aracılığıyla estetik duyarlılık ve eleştirel düşünme becerisi geliştirmelerini,
- İnsan sesleriyle ve çalgılarla yapılan müzik ve müzik topluluklarını tanımalarını,
- Müzikte tür, biçim ve formları ayırt etmelerini,
- Müzik eserlerinin biçimsel yapısını çözümlenmelerini,
- Avrupa ve diğer ülke müziklerinden örnekleri çalgılarında uygulamalarını,
- Müzikte akımları tanımalarını,
- Batı Müziği Tarihine ait dönemleri ve bu dönemlerin müziksel özelliklerini sorgulamalarını,
- Müziğin tarihsel gelişiminin günümüze kadar uğradığı değişiklikleri çalgılarında uygulamalarını,
- Bilinçli bir müzik dinleyicisi olmalarını,
- Müzik aracılığıyla insanlar arasındaki kültürel etkileşim ve iletişim becerilerini geliştirmelerini,
- Atatürk'ün güzel sanatlara verdiği önemi ve çağdaş Türk müziğine ilişkin katkılarını değerlendirmelerini,
- Çağdaş Türk müziği bestecilerinin müziğe katkılarını değerlendirmelerini

amaçlamaktadır.

5.2. Temel Beceriler

Günümüz eğitim ve öğretim anlayışında bilgiyi olduğu gibi almak yerine, bilgiyi bulma, kullanma ve bilgiyi yapılandırma ön plana çıkmıştır. Beceri, öğrencilerde, öğrenme sürecinde kazanılması, geliştirilmesi ve yaşama aktarılması tasarlanan kabiliyetlerdir. Bu program ortak becerileri kazandırmanın yanında, alana özgü olarak geliştirilen becerileri kazandırmayı da amaçlamaktadır. Bu beceriler aşağıda gösterilmiştir. Bu becerilere, üniteler göz önünde bulundurularak, doğrudan verilecek beceri olarak programda yer verilmektedir.

Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programında yer verilen ortak becerilerin yanında alana özgü temel becerilerin kazandırılması da esas amaçlardan biridir. Bu beceriler Batı Müziği Tarihi dersine yönelik sosyal anlatımcılık, duyduğu enstrümanları ayırt etme becerisi, duyduğu eseri ve bestecisini tanıma becerisi, eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerisi, müzikte dönemleri ayırt etme ve karşılaştırma becerisi, eserleri dönemsel ve müziksel özelliklerine göre icra etme becerileridir. Batı Müziği Tarihi dersi konularının hemen hemen hepsinde farklı düzeylerde kullanılabilen bu beceriler, kazanımların içeriğinin gerektirdiği şekilde, kazanımlara entegre edilerek verilmiştir. Bu şekli ile öğretim sürecinde kazanımın gerektirdiği beceriler kazanımla birlikte verilmelidir.

Programla ulaşılabilecek beklenen ortak beceriler şunlardır:

- Eleştirel Düşünme
  - Yaratıcı Düşünme
  - İletişim
  - Araştırma-Sorgulama
  - Problem Çözme Becerisi
  - Bilgi Teknolojilerini Kullanma
  - Girişimcilik
  - Türkçe'yi Doğru, Etkili ve Güzel Kullanma
- (http://programlar.meb.gov.tr/program_giris/yaklasim_2.htm).

Programla ulaşılabilecek beklenen alana özgü beceriler ise şunlardır:

Sosyal anlatımcılık, duyduğu enstrümanları tanıma, duyduğu eseri ve bestecisini tanıma, eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerisi.

Sosyal Anlatımcılık

Derse özgü sözlü anlatımlarda, araştırılan metinlerin sınıf içi ortamda sunumu sürecinde öğrencilerin özgüven kazanmalarını sağlayacaktır. Bu beceri ile öğrencilerin anlattıkları bilgileri yaşamaları ve hissetmeleri amaçlanmaktadır.

Duyduğu Enstrümanları Tanıma Becerisi

Duyduğu enstrümanları tanıma becerisi, dinlediği enstrümanları ses özelliklerinden yola çıkarak tanıyabilme, enstrümanların işlevleri ve yapısal özelliklerinden kaynaklanan ayrımları fark edebilme, icra ettiği eseri bu bilinç doğrultusunda ele alma becerisidir.

Duyduğu Eseri ve Bestecisini Tanıma Becerisi

Duyduğu eserin karakteristik özelliklerinden yola çıkarak eseri ve eserin kime ait olduğunu tahmin edebilme becerilerinin kazanılmasıyla, müzik dağarcığını geliştirebilme, eserlerin müziksel özelliklerini farkına vararak dinleme ve seslendirme becerisi gelişir.

Eserin Dönemsel ve Müziksel Özelliklerini Fark Etme Becerisi

Duyduğu eserin müziksel özelliklerini ve bu özelliklerden yola çıkarak hangi döneme ait olduğunu fark etme becerisi, her dönemin kendine özgü niteliklere sahip olduğu bilincinin gelişimine katkıda bulunur. Tarihsel gelişim sürecinde, her dönemin müziksel özelliklerinin ayırımına vararak diğerlerinden ayrılan noktaları fark edebilme, bu farklılıkların nedenlerini ve sonuçlarını değerlendirebilme ve bu çerçevede bir tarih bilinci kazanabilme beceridir.

5.3. Değerler ve Tutumlar

Değer, toplumun varlığını, işleyişini, devamını sağlamak ve sürdürmek için doğru ve gerekli olduğu kabul edilen ortak düşünce, ahlaki ilke ve inançlardır. Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programının diğer önemli unsurunu da tutumlar ve değerler oluşturmaktadır. Program eğitim, öğretim sürecinde aşağıdaki değerleri de kazandırmayı önemsemektedir:

- ✓ Dayanışma
- ✓ Hoşgörü
- ✓ Sevgi
- ✓ Saygı
- ✓ Duyarlılık
- ✓ Vatanseverlik
- ✓ Barış
- ✓ Estetik
- ✓ Sorumluluk
- ✓ Azim
- ✓ Disiplin

5.4. Üniteler

Ünite; birbiri ile ilişkili beceri, tema, kavram ve değerlerin bir bütün olarak görülebildiği, öğrenmeyi organize eden yapıdır. Batı Müziği Tarihi Dersi Öğretim Programı “ünite” adı altında organize edilmiş yapılardan oluşmaktadır. Üniteler, programda öngörülen bilgi, beceri, kavram, değerler ve tutumların sistematik bir şekilde ilişkilendirildiği konu alanlarından oluşmaktadır. Bu anlamda ünitelere ilişkin program tablosu, kazanımları, örnek etkinlikleri ve gerekli açıklamaların yapılacağı sütunları içeren üç ana bölümden oluşturulmuştur. Programda içeriği belirleyen genel çerçeve, müzik eğitiminin içerik ve amaçlarına uygun bir şekilde organize edilmiştir. Ünitelerde sınıf düzeyine göre belirlenen kazanımlar ardışık ve bir bütün oluşturacak şekilde düzenlenmiştir. Batı Müziği Tarihi dersi 10 ünite çerçevesinde yapılandırılmıştır.

1.ÜNİTE	: İlkçağ Dönemi Müziği
2.ÜNİTE	: Ortaçağ Dönemi Müziği
3.ÜNİTE	: Rönesans Müziği
4.ÜNİTE	: Barok Dönem Müziği

- 5.ÜNİTE : *Klasik Dönem Müziği*
6.ÜNİTE : *Romantik Dönem Müziği*
7.ÜNİTE : *Müzikte Ulusal Akımlar*
8.ÜNİTE : *Batı Müziği Formları*
9.ÜNİTE : *20.yy.da Müzik*
10.ÜNİTE : *Türkiye'de Çoksesli Müzik*

Ünitelerin içerikleri aşağıda yer almaktadır.

1. İLKÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ

Bu ünite, müziğin doğuşu ile ilgili teoriler, müzik tarihinin müzikbilim içindeki yeri ve işlevi, İlkçağ uygarlıklarına ait çalgıları ve ses sistemleri, İlkçağ uygarlıklarında müziğin toplum hayatına etkileri gibi konular ele alınmıştır. Bu konular, müziğin doğuşu ve ilkçağ uygarlıklarında kültür ve toplum hayatını anlatan belgesel vcd izletilerek, müzik tarihinin müzikbilim içindeki yerini kaynak metinlerle ilişkilendirerek ve tartışma ortamı yaratılarak, İlkçağ uygarlıklarındaki çalgı ve ses sistemlerine ilişkin araştırma yapılması sağlanarak işlenmektedir. Bu sayede öğrencilerin zihninde müziğin doğuşu ve ilkçağ uygarlıklarına ait müziksel ve toplumsal özelliklerin somut hale getirilmesi hedeflenmiştir.

2. ORTAÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ

Bu ünite, Ortaçağ kültürünün müzik üzerindeki etkileri, Ortaçağ'da hâkim olan müzik geleneği ve müziksel özellikleri, dönem bestecileri, döneme ait çalgılar konu olarak ele alınmıştır. Konular, dönemin kültür ve toplum yapısını anlatan belgesel film izletilerek, döneme ait çalgı ve ses sistemlerinin araştırılması sağlanarak, Ortaçağ bestecilerine ait eserler dinletilerek notasyon örnekleri üzerinde tartışılması sağlanarak işlenmektedir. Bu şekilde öğrencilerin Ortaçağ dönemine ilişkin toplumsal, kültürel, müziksel özellikleri ayırt etmesi hedeflenmiştir.

3. RÖNESANS DÖNEMİ MÜZİĞİ

Rönesans'ın nedenleri ve müzik üzerindeki etkileri, Rönesans'a hakim olan müzik geleneği ve müziksel özellikleri, döneme ait çalgılar, besteciler ve eserlerinin ele alındığı bu ünite öğrencilere, dönem kültürünü ve dönemin toplum yapısını anlatan belgesel izletilir, döneme ait müzik örnekleri dinletilir, çalgı ve ses sistemlerini konu alan sınıf içi seminerler düzenlenir, döneme ait besteciler ve eserlerinin notasyon örnekleri üzerinde tartışılır, dönem eserlerinin seslendirildiği konserlere gidilir. Bu sayede öğrencilerin Rönesans'ın ortaya çıkış nedenleri, müziğe ve toplum hayatına etkileri hakkında bilgilenmesi sağlanmaktadır.

4. BAROK DÖNEMİ MÜZİĞİ

Bu ünite, Barok dönem kültürünün müzik üzerindeki etkileri, döneme hâkim olan müzik geleneği ve müziksel özellikler, Barok döneme ait çalgılar, besteciler ve eserleri konu olarak ele alınmaktadır. Bu ünite öğrencilere dönem kültürünü ve toplum yapısını anlatan belgesel izletilir, bestecilere ait müzik ve notasyon örnekleri dinletilir, döneme ait çalgı ve ses sistemleri ve toplum hayatını konu alan araştırmalar yapılması sağlanır. Bu ünite öğrencilere Barok dönemin müziğe ve toplum hayatına etkilerine ilişkin bilgilerin aktarılması hedeflenmiştir.

5. KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ

Bu ünite, Klasik dönem kültürünün müzik üzerindeki etkileri, Klasik döneme hâkim olan müzik geleneği ve müziksel özellikler döneme ait çalgılar, besteci ve eserleri konu olarak ele alınmaktadır. Bu ünite, konuların öğrencilere değişik etkinlikler çerçevesinde aktarılması planlanmıştır. Öğrencilerden Klasik dönemin toplum hayatına ilişkin araştırma yapması istenir. Dönem kültürünü ve toplum yapısını anlatan belgesel izletilir, döneme ait müzik örnekleri dinletilir. Klasik dönemin çalgı ve ses sistemlerini araştırmaları istenir ve Klasik dönem bestecilerine eserler dinletilerek, notasyon örnekleri üzerinde tartışma zemini yaratılır. Bu ünite, öğrencilerin, Klasik dönemin müzik ve toplum hayatına etkileri hakkında bilgilenmeleri amaçlanmaktadır.

6. ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ

Romantik dönem kültürünün müzik üzerindeki etkisi, döneme hâkim olan müzik geleneği ve müziksel özellikler, çalgılar, dönem bestecileri ve eserleri konu olarak ele alınmıştır. Bu ünite, öğrencilere dönem kültürünü ve toplum yapısını anlatan belgesel izletilir, bestecilere ait müzik ve notasyon örnekleri dinletilir, döneme ait çalgı ve ses sistemleri ve toplum hayatını konu alan araştırmalar yapmaları sağlanır. Ünite, öğrencilere Romantik dönemin müziğe ve toplum hayatına etkilerine ilişkin bilgilerin aktarılması hedeflenmiştir.

7. MÜZİKTE ULUSAL AKIMLAR

Ünite, Ulusal müzik okullarının müzik üzerindeki etkileri, Ulusal müzik okullarının müzik geleneği, müziksel özellikleri, bestecileri ve eserleri gibi konular ele alınmıştır. Konuların işlenişinin çeşitli etkinlikler çerçevesinde gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir. Öğrencilerden Ulusal müzik okulları hakkında araştırma yapmaları istenir. Ulusal müzik okullarına ait müzik örnekleri dinletilir. Öğrenciler Ulusal müzik okullarına ait çalgı ve sistemlerini konu alan resimleri araştırırlar. Ulusal okul bestecilerinin eserleri dinletilerek notasyon üzerinde tartışılır. Bu ünite, öğrencilere Ulusal müzik okullarının müziğe ve topluma etkilerinin aktarılması hedeflenmiştir.

8. BATI MÜZİĞİ FORMLARI

Bu ünite, Bale ve Kantat, Konçerto, Konçerto Grosso, Konçertant Senfoni, Missa, Requiem, Senfoni, Sonat ve Varyasyon gibi formlar ve müziksel özellikleri, ele alınmıştır. Bu formlara ait örnekler dinletilerek, konser ve temsil etkinlikleri ve formların biçimsel özelliklerinin öğrencilere aktarılması amaçlanmıştır.

9. 20. YÜZYILDA MÜZİK

Bu ünite, “Yeni Müzik Akımı”nın ortaya çıkış nedenleri, toplum ve müzik üzerindeki etkileri, akımı temsil eden müzik geleneği ve müziksel özellikler, çalgılar, besteciler ve eserleri konu olarak ele alınmıştır. Ünite, işlenişinde öğrencilerden akımın ortaya çıkışı, akımı simgeleyen çalgı ve ses sistemlerine ilişkin araştırma yapmaları beklenmektedir. Akıma ait bestecilerin eserleri dinletilerek notasyon örnekleri üzerinde tartışılır. Bu ünite, öğrencilerin empresyonizm ve müziğe etkileri konusunda bilgi aktarılması hedeflenmiştir.

10. TÜRYE'DE ÇOK SESLİ MÜZİK

Bu ünite, Türkiye'de Cumhuriyet döneminde çoksesli müziğin toplum üzerindeki etkileri, çoksesli müzik geleneği ve özellikleri, Türk Beşleri ve eserleri gibi konulara yer verilmektedir. Ünite işlenişinde etkinlikler çerçevesinde öğrencilerden çağdaş müziğin ortaya çıkış nedenleri, çalgı ve ses sistemleri hakkında araştırma yapmaları istenir. Akım bestecilerine ait eserler dinletilerek, notasyon örnekleri üzerinde tartışılması sağlanır.

6. ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

Hayat boyu öğrenen, edindiği bilgi ve beceriyi hayata geçiren fertlerin yetiştirilmesinde öğretim yöntem ve teknikleri de büyük önem taşımaktadır. Çağın gerektirdiği donanımlara uygun hedefler belirlenmiş olsa bile bu hedefleri tamamen geleneksel yöntemlerle gerçekleştirmek mümkün değildir. Öğrenme süreçlerinde öğrencilerin düşünmelerini, araştırmalarını, sorun çözmelerini ve edindikleri bilgi ve beceriyi yeniden yapılandırıp hayata geçirmelerini destekleyen yöntem ve teknikler işe koşulmalıdır.

Öğrenci merkezli öğrenme ortamlarında öğretmenin rolünün sınıflardaki geleneksel rolünden farkı; kendi kararlarını uygulamak yerine öğrencilere yol göstermek, önerilerde bulunmak, gerekli durumlarda açıklama yapmak, fikir vermek, rehber olmak ve onların gelişimlerini gözlemektir. Örneğin, öğretmen hangi öğretimsel işin yapılacağı ya da hangi kaynağa bakılacağı konusunda fikri olmayan öğrenciye çeşitli işler ya da kaynaklar önerebilir. Öğrencinin gelişmesinde sorunlarla karşılaşıldığında önlem almak da öğretmenin sorumluluğundadır. Burada söz konusu olan öğretmenin öğrenciye kendi kararlarını kabul ettirmesi, onun öğrenmesi ile ilgili kararları onun yerine almamasıdır. Öğretmen bilgi aktarıcı, karar verici olmak yerine öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımını sağlayarak, öğrenmeyi kolaylaştırmalıdır. Bilgi ile öğrenci arasında arabuluculuk rolünü üstlenmelidir.

Tablo: Öğretmen ve Öğrenci Merkezli Eğitimin Karşılaştırılması

	Öğretmen Merkezli	Öğrenci Merkezli
<i>Sınıfta etkinlik</i>	Öğretici	Etkileşimli
<i>Öğretmenin rolü</i>	Bilgi verici, daima uzman	Katılımcı, bazen öğrenci
<i>Öğrencinin rolü</i>	Dinleyici, daima öğrenci	Katılımcı, bazen uzman
<i>Ders ağırlığı</i>	Bilgiler	İlişkiler
<i>Bilgi kazanımı</i>	Hatırlama ve ezber bilginin birikmesi	Sorgulama ve buluş, bilgilerin yeni bilgilere dönüşümü
<i>Başarı göstergesi</i>	Miktar	Kalite
<i>Ölçme</i>	Normlara göre	Ölçütlere göre
<i>Teknoloji kullanımı</i>	Tekrar ve uygulama	İletişim, katılım, bilgiye erişim

(Kaynak: Dwyer, 1994), <http://www.cndp.fr/collecie/pdf/clasbran.pdf>

Öğrenci merkezli eğitim için yöntem ve tekniklerin belirlenmesi ve bunun sınıfta uygulanması, planlamanın en önemli bölümlerindedir. Öğrenci özellikleri doğru belirlendiğinde ve planlama aşamasına katılımı sağlandığında hedeflere ulaşmak daha kolay olacaktır. Öğrenci merkezli eğitim için benimsenen ilkeler, değerler ve hedefler yöntem teknik ve stratejilerin belirlenmesinde temel oluşturmaktadır. Bu teknik, bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma

biçimi, ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütün olarak tanımlanabilir. Yöntem ve tekniklerin belirlenmesinde etkili olan bazı faktörler vardır. Bunlar: Ulaşılabilecek hedefler, öğretmenin yöntem konusundaki becerisi, içeriğin yapısı, süre, maliyet, kullanım kolaylığı, öğrenci sayısı, derslik ve büyüklüğü, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyi vb. olarak sıralanabilir (Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli, 2004).

Çağdaş yöntemlerde öğrenci; öğrenme sürecine aktif olarak katılmaktadır. Burada öğretmenin rolü; öğrencinin öğrenmesinin kolaylaştırmak için ona rehberlik etmek, öğrencinin öğrenim sürecine katılımını sağlamak için gerekli önlemleri almak ve öğrenciyi sürekli güdülemektir. Öğretmenin ana görevi, öğrenme kaynağı ile öğrencinin doğrudan etkileşimini sağlamak ve gereksinim duyduğunda ona rehberlik etmektir. Bunun nedeni, öğretmenin öğrenciye ne sunduğundan çok öğrencinin ne yaptığı görüşünün benimsenmesidir.

Programda verilen etkinlikler birer öneri niteliğindedir. Öğretmen, bu etkinlikleri aynen kullanabilir veya ekleme ve çıkarmalar yapabilir. Bunun dışında başka etkinlikler de geliştirebilir. Etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Örneğin, öğrencinin sınıfta arkadaşlarıyla tartışarak, görüşlerini açıklayarak, sorgulayarak, başka arkadaşlarına aktararak öğrenme sürecine etkin olarak katılmasını amaçlamalıdır. Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenlerle karşılıklı iletişime ve etkileşime girmelerini, birbirlerine açık uçlu ve anlamlı sorular sormalarını, araştırma yapmalarını sağlayıcı etkinliklere yer verilmelidir.

7. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Ölçme ve değerlendirme, eğitim ve öğretimin ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitim sürecinde programların istenilen başarıyı gösterip göstermediği, öğrencilerden beklenen bilgi, beceri ve tutumların gelişip gelişmediği, ölçme ve değerlendirme yoluyla tespit edilir. Ölçme ve değerlendirme ile eğitim ve öğretim sürecinin sürekli izlenmesi her aşamada ortaya çıkan sorunları tespit ve düzenleme imkânı verir.

Ölçme: Nesnelere, olgularda ya da bireylerde bulunduğu düşünülen özelliklerin gözlemlenip gözlem sonuçlarının sayılarla veya başka sembollerle gösterilmesidir (Turgut, 1987; Yıldırım, 1999). Ölçme, öğrencilerin neleri bildikleri, neleri yapabildikleri hakkında bilgi toplamak olarak da tanımlanabilir.

Değerlendirme: Gözlem sonuçlarının bir ölçütle veya ölçütler takımıyla kıyaslanıp bir karara varılması işidir (Baykul, 1999; Yıldırım, 1999).

En genel anlamı ile ölçme, bir nesneye ilişkin gözlemlerin sayı ve sembollerle ifade edilmesi, değerlendirme ise ölçme sonuçlarını bir ölçüte vurarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir.

Ölçme ve değerlendirme, öğretme ve öğrenmenin etkililiğini belirlemek amacı ile yapılan, eğitimle ilgili verilerin toplanmasını ve yorumlanmasını içeren çok adımlı, sistematik bir süreçtir. Ölçme ve değerlendirmenin amaçları genel olarak şu şekilde sıralanabilir:

- Öğrenci başarısını gözlemlemek
- Okulun başarısını gözlemlemek

- Anne-babalara bilgi verebilmek
- Öğrenciler için sınıf geçme ve mezuniyet konularında karar verebilmek
- Öğretim sürecinin verimliliği hakkında yorumlar yapabilmek

Programda, değerlendirme ile sadece öğrenme ürününü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan sınıf etkinlikleri değiştirilir. Ölçme ve değerlendirme öğrencinin gerçek yaşamla kendi bilgileri arasında ilişki kurmasını ve karşılaştığı problemlere farklı çözüm yolları üretebilmesini gerektirir.

Öğretmenlerin, öğrencilerin başarısını değerlendirmede birkaç yöntemi birlikte kullanması gerekir. Bu durum her öğrenciye ne bildiğini gösterme konusunda bir şans tanır. Öğretmenin de birkaç aracı birlikte kullanarak öğrencinin ne bildiğini ve ne yapacağını bilmesi bu konuda kendine daha fazla güven duymasını sağlayabilir. Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programında değerlendirme ile sadece öğrenme ürününü değil, öğrencilerin öğrenme süreçleri de izlenir ve bu süreç değerlendirilerek gerektiğinde kullanılan sınıf etkinlikleri değiştirilir. Hazırlanmış olan programda değerlendirme, öğrencilerin neyi bilmediğini değil, ne bildiklerini belirlemeye yarayan bir araçtır. Bu amaçla öğretmenler programda yer alan gözlem, görüşme, performans ödevleri, öz değerlendirme formları, projeler, posterler vb. araç ve yöntemleri kullanarak öğrencilerin bilgiyi nasıl yapılandığını ve üst zihinsel becerilerinin ne kadar geliştiğini öğrenim süreci içinde değerlendirirler.

Batı Müziği Tarihi dersi için yapılacak değerlendirme etkinliklerinde, öğrencilerin programın tüm boyutlarında sağladığı gelişme ve başarı ölçülmeye ve kaydedilmeye çalışılır. Öğretmenler, öğrencilerin programla ilgili bilgi, beceri, değer ve tutumlara yönelik eksiklerini belirlerken, bireysel gelişimlerini izlerken, karşılaştıkları zorlukları tanımlarken, öğrencileri öğrenmeye ve becerilerini geliştirmeye özendirirken değerlendirme yaparlar. Böylece, değerlendirme öğrencilerin eğitiminde geliştirici bir rol oynar. Öğrencilerin öğrenmesi ve gelişimiyle ilgili elde edilen bilgiler, öğretmenler tarafından kullanılacağı gibi öğrencinin kendini değerlendirmesine ve kişisel hedefler belirlemesine de yardım eder.

Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programı, yaratıcı ve eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme, araştırma, girişimcilik gibi ortak becerilerin yanında, sosyal anlatımcılık, duyduğu enstrümanları tanıma becerisi, duyduğu eseri ve bestecisini tanıma becerisi, eserin dönemselsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerisi gibi alana özgü becerileri geliştirmesi bakımından öğrencinin eğitimine önemli katkılar sağlayacaktır. Bu amaçla, geliştirilen Batı Müziği Tarihi dersi öğretim programında, eğitim-öğretim sürecini destekleyici nitelikte çeşitli ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerine yer verilmiştir.

Öğretmenler programda verilen ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemlerini ya da bunlardan esinlenerek ünitelerdeki kazanımlara uygun ölçme ve değerlendirme araç ve yöntemleri geliştirerek kullanabilirler. Örneğin, derslerin işlenişi sürecinde öğrencilerin yapılan etkinliklere katılma düzeylerini belirlemede gözlem formlarından, grup etkinliklerine katılmalarını belirlemede grup değerlendirme formlarından ya da üniteler sonunda öğrencilerin hangi becerilere sahip olduklarını kendilerinin belirleyebilmeleri için öz değerlendirme formlarından yararlanabilir. Öğretmenlerin etkinliklere yönelik olarak kullanacağı değerlendirme araç ve yöntemleri öğrencilerin gelişimlerini değerlendirmelerinde ve alacakları kararlarda önemli ipuçları verecektir.

8. BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTELER VE SÜRELERİ

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oran (%)
İLKÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ	10	5	14
ORTAÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ	11	4	11
RÖNESANS DÖNEMİ MÜZİĞİ	7	4	11
BAROK DÖNEMİ MÜZİĞİ	7	5	14
KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ	5	4	11
ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ	5	4	11
MÜZİKTE ULUSAL AKIMLAR	3	2	6
BATI MÜZİĞİ FORMLARI	7	3	8
20. YY VE MODERNİZM	8	3	8
TÜRKİYE'DE ÇOK SESLİ MÜZİK	4	2	6
Toplam	67	36	100

BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ ÜNİTELER VE AÇILIMLARI

ÜNİTE 1: İLKÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ

1. Müzik Tarihine Giriş
2. Mısır Uygarlığı
3. Sümer uygarlığı
4. Çin Uygarlığı
5. Hint Uygarlığı
6. İbrani Uygarlığı
7. Yunan Uygarlığı
8. Heptatonik Scala
9. Mod

ÜNİTE 2: ORTAÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ

1. Antik Çağ
2. Erken Çağ
3. Ambrosius Ezgileri
4. Gregorius Ezgileri
5. Boethius Ezgileri
6. Seslerin İsimlendirilmesi

ÜNİTE 3: RÖNESANS DÖNEMİ MÜZİĞİ

1. Rönesans Dönemine Giriş
2. Rönesans'ta Müzik Yapma Anlayışının Genel Hatları
3. Rönesans Müziğini Oluşturan Ekoller
4. Rönesans'ta Toplu Müzik Yapma Anlayışı

ÜNİTE 4: BAROK DÖNEMİ MÜZİĞİ

1. Barok Döneminin Özellikleri
2. Barok Dönemde Kullanılan Formlar
3. Barok Dönemde Kullanılan Çalgılar
4. Barok Dönem Bestecileri
5. Çok Sesliliğin Tarihsel Gelişimi ve Rokoko

ÜNİTE 5: KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ

1. Klasik Dönemin Evreleri (1. Ön Klasik, 2. Erken Klasik, 3. Doruk Klasik)
2. Klasik Dönemde Kullanılan Formlar
3. Klasik Dönemde Kullanılan Çalgılar
4. Klasik Dönemin Bestecileri

ÜNİTE 6: ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ

1. Romantik Döneme Giriş
2. Piyano Çalma Ekolleri (1. Clementi Ekolü 2. Gottschavl Ekolü 3. Lizst ve Rubenstein Ekolleri)
3. Romantik Dönemde Kullanılan Formlar
4. Romantik Dönem Bestecileri

ÜNİTE 7: MÜZİKTE ULUSAL AKIMLAR

- Ulusal Müzik Okulları

ÜNİTE 8: BATI MÜZİĞİ FORMLARI

- Çalgı, Sahne, Din Müziği Formları

ÜNİTE 9: 20. YÜZYILDA MÜZİK

1. Empresyonizmin Doğuşu
2. Empresyonizmin Müziksel Özellikleri
3. Empresyonist Besteciler
4. 20.Yüzyıl Müziğinin Doğuşu
5. 20. Yüzyıl Müziğinin Özellikleri
6. 20.Yüzyıl Bestecileri

ÜNİTE 10: TÜRKİYE'DE ÇOKSESİLİ MÜZİK

1. Türkiye'de Çağdaş Müziğin Gelişimi ve Özellikleri
2. Türk Beşleri
3. Çağdaş Türk Bestecileri

9. ORTAÖĞRETİM ANADOLU GÜZEL SANATLAR LİSELERİ BATI MÜZİĞİ TARİHİ DERSİ KİTAP FORMA SAYILARI

SINIFI	A4	B5
11	6-8	8-10

10. PROGRAMDA KULLANILAN SEMBOLLER

 Sınıf-okul içi etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin (grup çalışması, çalışma kâğıdı doldurma, görsel materyal okuma, sanal alan gezisi, slayt/film izleme, dinleti, çalgı çalma, eser okuma, eser çözümlene vb.) sınıf içinde yapılacağını gösterir.
 Okul dışı etkinlik	Bu sembol, ilgili etkinliklerin (araştırma, grup çalışması, proje çalışmaları, konser/sergi vb. etkinlikleri) tamamının veya bazı aşamalarının ev, kütüphane ve konuyla ilgili kurum ve kuruluşlarda yapılabileceğini gösterir.
[!] Uyarı	Bu sembol, ilgili üniteye doğrudan verilecek beceri ve değer ifadelerini, işlenecek konuların sınırlarını, kullanılmasını önerilen araç-gereç ve dikkat edilmesi gereken noktaları gösterir.
 İnceleme gezisi	Bu sembol, ilgili etkinliklerin okul dışında inceleme ve araştırma gezileriyle yapılabileceğini gösterir.
 Ders içi ilişkilendirme	Bu sembol, ilgili kazanım(lar)la/üniteyle ilişkilendirilebilecek diğer dersleri gösterir.
 Diğer derslerle ilişkilendirme	Bu sembol, ilgili üniteyle iş birliği yapılabilecek diğer derslerin adını gösterir.
 Ölçme ve değerlendirme	Bu sembol, eğitim öğretim sürecinde yapılabilecek ölçme ve değerlendirme etkinliklerini göstermektedir. Belirtilen ölçme ve değerlendirme etkinlikleri öneri niteliğindedir.

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
İLKÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> Müzik sözcüğünün kökenini sorgular. Müziğin doğuşuyla ilgili teorilere ilişkin çıkarımlarda bulunur. Müzik tarihinin müzik bilimi içindeki yerini fark eder. Müzik tarihinin dönemlerini sıraya koyar. İlk çağ uygarlıklarına ait çalgıları ve ses sistemlerini tanıır. Müziğin yapısının, temalarının ve çalgıların tarih içinde geliştiğini, değiştiğini fark eder. İlk çağ uygarlıklarında müziğin toplum hayatına etkilerini belirler. Eski uygarlıklarda kullanılan çalgıları tanıır. Majör ve minör dizisinin alt yapısını fark eder. Günümüzdeki dizi kavramının oluşumunu açıklar. 	<p> Müziğin doğuşunu simgeleyen (Viyana sanat tarihi müzesinden Musa'lar) resmi perdeye yansıtılıp öğrencilerin görüşleri alınarak mitolojideki öyküsü aktarılır (1. kazanım).</p> <p> Müziğin doğuşunu anlatan belgesel vcd izletilir (2. kazanım).</p> <p> Müzik tarihinin müzikbilim içindeki yeri kaynak metinlerle ilişkilendirilerek tartışılır (3. kazanım).</p> <p> Müzik tarihinin dönemlerini öğrenmeyi kolaylaştıracak bir slogan bulunur (4. kazanım).</p> <p> / İlk çağ uygarlıklarındaki çalgı ve ses sistemlerine ilişkin araştırma yapımları istenir (5. kazanım).</p> <p> / Öğrencilere doğada bulunan materyalleri kullanarak ses üreten çalgılar (taş, kamış, tel, içi boşaltılmış kemikler vs.) yaptırılır (6. kazanım).</p> <p> İlk çağ uygarlıklarında kültür sanat ve toplum hayatına ilişkin belgesel izletilir (7. kazanım).</p> <p> Eski uygarlıklarda kullanılan çalgı resimleri perde üzerine yansıtılarak öğrencilerin görüşleri alınır (8. kazanım).</p> <p> Eski Yunan Uygarlığı'nın getirmiş olduğu sistematik yapı, perdeye yansıtılan dizi örnekleriyle öğrenciler tarafından değerlendirilerek sonuçlandırılır (9. ve 10. kazanımlar).</p>	<p>[!] Sınıf içi tartışma ortamında Cavidan Selanik'in "Müziğin Tarihsel Gelişimi", Ahmet Say'ın Müzik Tarihi" kitaplarından yararlanılabilir (2. kazanım).</p> <p>[!] İlk çağ uygarlıklarının sanatsal ve kültürel yapını analiz etmek üzere felsefe kulübü ile işbirliği yapılabilir (5. kazanım).</p> <p>[!] Müziğin ve çalgıların, ilk çağlarda korku veren araçlar olduğu düşünülürken, tarih sürecinde insanların bu düşünceden sıyrılıp duygu ve hisleri anlatan bir yol olduğuna dikkat çekilmelidir (7. kazanım)</p> <p>[!] Eski Yunan uygarlıklarının geliştirdiği diziler, özellikleri ve alt beşli uygulaması açıklanır (9-10. kazanım).</p> <p>[!] Pentatonik sistemi iskelet yapısının re, mi, sol, la, do olduğu vurgulanır. Özelliğinin ise içinde hiç K2'li aralık bulunmayışına dikkat çekilir (9. kazanım).</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; estetik, duyarlılık ve saygı değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, öğrenci gözlem formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
ORTAÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dönemin karanlık çağ olduğunu nedenleri ile açıklar. 2. Ortaçağ kültürünün müzik üzerindeki etkilerini fark eder. 3. Ortaçağda hâkim olan müzik geleneğini ve dönemin müziksel özellikleri açıklar. 4. Ezgisel yapıların bu dönemde gelişmeye başladığını fark eder. 5. Ortaçağ dönemine ait çalgıları tanır. 6. Ortaçağ dönemi bestecileri ve eserlerini tanır. 7. Gregorius ezgilerinin özelliklerini açıklar. 8. Dinlediği ezgileri günümüz müziği ile karşılaştırır. 9. Müzik ile matematik arasındaki ilişkiyi fark eder. 10. Üretilen ezgilerin nelerden etkilenecek yapıldığına yönelik çıkarımlarda bulunur. 11. Seslerin isimlendirilmesindeki gelişmeleri fark eder. 	<p> Öğrencilerin müzik örneklerini dinlerken dönemin özelliklerini düşünerek hayal dünyalarında dramatize etmeleri sağlanır (1. kazanım).</p> <p> Dönemin kültürünü ve toplum yapısını anlatan belgesel film izletilir (2. ve 3. kazanım).</p> <p> Ambrosius ezgi örneği dinletilerek günümüz müziği ile karşılaştırmalar yaptırılır (4. kazanım).</p> <p> Döneme ait çalgı ve ses sistemlerini konu alan resimleri araştırmaları istenir (5. kazanım).</p> <p> Dönem bestecilerine ait eserler dinletilerek, notasyon örnekleri üzerinde tartışılır (6. kazanım).</p> <p> Missa'nın alleluia bölümüne örnek ezgi perdeye yansıtılır (6. kazanım).</p> <p> Gregorius ezgileri dinletilir (7. kazanım).</p> <p> Pisagor ve Platon felsefeleri hakkında araştırma yaptırılarak (müzik ve matematiğin ayrılmazlığı, insan kaderine etkisi, eğitimdeki yeri) diyaloglar hazırlatılır (8. ve 9. kazanım).</p> <p> E. İlyasoğlu'nun 1 numaralı CD'sinin 3. parçası dinletilir (10. kazanım).</p>	<p>[!] "Historical Music of Antology" adlı kitabın notasyon örnekleri ve müzik kayıtlarından yararlanılabilir (2-3. kazanım).</p> <p> Tarih dersi öğretmeni ile ortaçağın kültürel ve toplumsal yapısı hakkında işbirliği yapılır (2. ve 3. kazanım).</p> <p>[!] Fidel isimli çalgı Rönesans'taki viyolun ön biçimi ve bugünkü kemanın atası olduğuna dikkat çekilir (5. kazanım).</p> <p>[!] Missa Ortaçağ'ın başlıca ayin biçimidir. E. İlyasoğlu 1. Cd sinin 4 no lu parçası dinletilir (6. kazanım).</p> <p> Piagor ve Platon felsefelerinden yola çıkılarak Matematik dersi ile ilişkilendirme yapılır (9. kazanım).</p> <p>[!] Müziğin seslerini Guidolu Arezzo tarafından isimlendirildiği belirtilir. Fa anahtarının ilk kez kullanılarak müziğe kazandırıldığı vurgulanır (11. kazanım).</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; eserin dönemselsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerisini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; saygı, estetik değerlerine ulaşması beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
RÖNESANS DÖNEMİ MÜZİĞİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Rönesans'ın nedenlerini ve müzik üzerindeki etkilerini belirler.</p> <p>2. Rönesans'a hâkim olan müzik geleneğini ve müziksel özellikleri açıklar.</p> <p>3. Rönesans müziğinin önceki dönemlerden farklılıklarını belirler.</p> <p>4. Dinlediği eserin hangi döneme ait olduğunu fark eder.</p> <p>5. Dini etkilerden sıyrılarak toplu müzik yapma anlayışının bu dönemde başladığını fark eder.</p> <p>6. Rönesans döneminde kullanılan çalgıları ve özelliklerini tanıır.</p> <p>7. Rönesans dönemi bestecilerini ve eserlerini tanıır.</p>	<p>🎵 / 🎨 Rönesans'ın nedenleri ve toplum hayatına etkileri hakkında araştırma yapmaları istenir (1. kazanım).</p> <p>🎨 Dönem kültürünü ve dönemin toplum yapısını anlatan belgesel izletilir (1. ve 2. kazanım).</p> <p>🎵 / 🎨 Öğrencilerden Rönesans Müziği ile ilgili örnek eser araştırması yapmaları istenir ve sınıfta müzik örnekleri dinletilir (3. kazanım).</p> <p>🎨 Döneme ait örnek eser dinletilerek bugünkü müzik örnekleriyle karşılaştırılması istenir (4. kazanım).</p> <p>🎨 E.İlyasoğlu 1nolu CD 'deki 13 nolu eseri dinlenerek toplu müzik yapma anlayışı hakkında çıkarımlarda bulunmaları sağlanır (5. kazanım).</p> <p>🎵 / 🎨 Her öğrenci kendi çalgısının atasını bulur ve dönemdeki benzer çalgılarla karşılaştırarak, çalgının senaryolar şeklinde sözlü sunumu yaptırılır (6. kazanım).</p> <p>🎨 Ortaçağ dönemi eserlerinin sunulduğu bir konsere gidilir (7. kazanım).</p>	<p>[!] “Historical Music of Antology”adlı kitabın notasyon örnekleri ve müzik kayıtlarından yararlanılabilir (1. kazanım).</p> <p>📅 Tarih dersi ve çalgı dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılabilir (1. kazanım).</p> <p>[!] Bu dönemde ilk nota basımı gerçekleştiğine dikkat çekilir.</p> <p>[!] Dönemde keman yapımı konusunda Amati, Guarneri ve Stradivari isimli aileler öne çıkmıştır (2. 3. ve 6. kazanımlar).</p> <p>[!] Her ulusun kendine özgü şarkı biçiminin ortaya çıktığı vurgulanır (lied, coral gibi). Çalgısal müziğin olduğu madrigal formunun geliştiği vurgulanır. İlk defa kromatizm uygulandığı belirtilir (2. ve 5. kazanım).</p> <p>[!] Konsere gidilemediği durumlarda 7. kazanım için CD, DVD vb. aracılığıyla görsel sunum yapılır.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin duyduğu eseri ve bestecisini tanıma, eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme ve sosyal anlatımcılık becerilerini kazanmaları beklenir</p> <p>[!]Bu ünite sonunda öğrencilerin saygı, sorumluluk, disiplin değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p>📅 Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
BAROK DÖNEMİ MÜZİĞİ	Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;	 / Dönemin toplum hayatı hakkında öğrencilerden araştırma yapmaları istenir (1. kazanım).	 Öğrenciler dönemin canlandırmasını hazırlarken Tarih Türk Edebiyatı ve Resim öğretmenleriyle işbirliği yapabilir (1. kazanım).
	1. Barok dönem kültürünün müzik üzerindeki etkilerini belirler.	 Döneme ait müzik örnekleri dinletilir (2. kazanım).	[!] İlk opera 1597’de Floransa karnavalında oynanan Rinnucini ‘nin şiirsel metni üzerine Peri’ nin bestelediği <i>Dafne</i> ’dir (2. kazanım).
	2. Barok döneme hâkim olan müzik geleneğini ve müziksel özellikleri açıklar.	 Her öğrenci dönemin bestecilerinden birini canlandırma yoluyla tanıtır (3. kazanım).	[!] Barok ile Klasik üslup arasında yer alan geçişin Rokoko sanatı olduğu vurgulanır (3. kazanım).
	3. Barok dönemi bestecileri ve eserlerini tanır.	 Dönem bestecilerine ait eserler dinletilerek notasyon örnekleri üzerinde tartışılır (3. kazanım).	[!] Vivaldi’ nin konçerto formunun babası olarak anıldığı belirtilir. Bazı konçertolarında müzikle resim çizmiştir (3. kazanım).
	4. Barok dönem müziğinin önceki dönemlerden farklılıklarını belirler.	 Herhangi bir Barok dönem formu dinletilerek öğrencilerin tartışması sağlanır (4. ve 5. kazanım).	[!] Barok dönemde dinsel müziğin J.S.Bach ile geliştiğini ve yapıtlarının B.W.V rumuzu ile belirtildiği açıklanır (3. kazanım).
	5. Dinlediği formu tanır.	 / Döneme ait çalgı ve ses sistemlerini konu alan resimleri araştırmaları istenir (6. kazanım).	[!] İlk operanın Monteverdi tarafından yazıldığı ve böylece müziğe armoninin egemen olduğuna dikkat çekilir (5. kazanım).
	6. Barok dönemine ait çalgıları tanır.	 Bir grup öğrenci başka dönem bestecilerini canlandırarak, kendilerini Barok bestecileriyle kıyaslarlar (7. kazanım).	[!] E. İlyasoğlu’ nun 2 nolu cd sinden 12.nolu toccatto ve füg formu için; 9. parça ise konçerto formunu örneklemek için dinletilebilir (5. kazanım).
7. Dinlediği eserin bestecisini ve dönemini tahmin eder.		 Bu dönemde çalgılar arasında zıtlık anlayışının kurulduğu abartılı süslemelere yer verildiği ve ifade zenginliğinin en üst düzeyde kullanıldığı vurgulanır (6. kazanım).	
			[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; sosyal anlatımcılık, eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme ve duyduğu enstrümanları tanıma becerilerini kazanmaları beklenir.
			[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; estetik, azim, sevgi, saygı, sorumluluk değerlerine ulaşmaları beklenir.
			 Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Klasik dönem kültürünün toplum hayatı ve müzik üzerindeki etkilerini fark eder.</p> <p>2. Klasik döneme hâkim olan müzik geleneğini ve müziksel özellikleri açıklar.</p> <p>3. Klasik dönemde kullanılan formları fark eder.</p> <p>4. Klasik döneme ait çalgıları tanır.</p> <p>5. Klasik dönem bestecilerini ve eserlerini tanır.</p>	<p> / Dönemin toplum hayatı hakkında öğrencilerden araştırma yapmaları istenir (1. kazanım).</p> <p> Dönem kültürünü ve toplum yapısını anlatan belgesel izletilir (2. kazanım).</p> <p> Çeşitli senfoni veya sonat örnekleri dinletilir (3. kazanım).</p> <p> / Öğrencilerden operaya gitmeleri veya CD'den izlemeleri, izlenimlerini derste anlatmaları sağlanır (3. kazanım).</p> <p> / Döneme ait çalgı ve ses sistemlerini konu alan resimleri araştırmaları istenir (4. kazanım).</p> <p> Dönem bestecilerine ait eserler dinletilerek, notasyon örnekleri üzerinde tartışılır (5. kazanım).</p>	<p> Tarih ve Coğrafya öğretmenleri ile işbirliği yapılır (1. kazanım).</p> <p>[!] Dönemin alt yapısını oluşturan evreler Berlin Okulu, Manheim Okulu ve Viyana Klasikleri açıklanır (1. ve 2.kazanımlar).</p> <p>[!] Bu dönemde Konçerto formunun geliştirildiği, bas akorların özgürce kullanıldığı, orkestracılığın özgürce geliştirildiği vurgulanır (3. kazanım).</p> <p>[!] Haydn'ın Klasik dönemi başlatan besteci olduğu, Mozart'ın Schubert'ten sonra 35 yıllık kısa ömrüne rağmen, 750'nin üzerinde eser veren bir besteci olduğu vurgulanır. Beethoven'in Klasik dönemi zirveye çıkardığı olgunluk evresinde yazdığı eserlerle Klasik ve Romantik dönem arasında köprü kurduğuna dikkat çekilir (5. kazanım).</p> <p>[!] Beethoven'ın hayatında sadece tek opera ve tek keman konçertosu yazdığı (Fidelio) vurgulanır (4.ve 5.kazanım).</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; sosyal anlatımcılık, duyduğu eseri ve bestecisini tanıma ve eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerilerini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; estetik, disiplin, sorumluluk, saygı değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, görüşme, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Romantik dönem kültürünün toplum hayatı ve müzik üzerindeki etkilerini fark eder.</p> <p>2. Romantik döneme hâkim olan müzik geleneğini ve müziksel özellikleri sorgular.</p> <p>3. Romantik dönemde kullanılan formları tanır.</p> <p>4. Romantik döneme ait çalgıları tanır.</p> <p>5. Romantik dönem bestecilerini ve eserlerini tanır.</p>	<p> / Dönemin toplum hayatı hakkında öğrencilerden araştırma yapmaları istenir (1. kazanım).</p> <p> 19.yy da dünyanın toplumsal yapısının geçirdiği büyük değişimi anlatan metin / hikâye okunur. Arka fonda ise dönemin müziği çalınarak dönemin özellikleri belirlenir (2. kazanım).</p> <p> Öğrenilen formlardan bir tanesi ile örnekleme yapması sağlanır (3. kazanım).</p> <p> / Döneme ait çalgı ve ses sistemlerini konu alan resimleri araştırmaları istenir (4. kazanım).</p> <p> Dönemin bestecileri her bir öğrenci tarafından canlandırılır. Eserleri, anlatımlar sırasında fon olarak çalınır (5. kazanım).</p>	<p> Tarih ve Coğrafya öğretmenleri ile işbirliği yapılır (1. kazanım).</p> <p>[!] Romantizm'in Klasisizm'in katı kuralcılık anlayışına tepki olarak 18.yy başında Avrupa'da gelişen bir akım olduğu açıklanır (2. ve 3. kazanımlar).</p> <p>[!] Chopin'in müzik tarihinde piyanonun şairi olarak anıldığı, Nocturne, Mazurka gibi formları işlediği vurgulanır (3. kazanım).</p> <p>[!] Lizst'in bu dönemde piyano çalmada kendine özgü bir teknik geliştirdiği ve Rapsodi formunu işlediğine dikkat çekilir (3-5.kazanımlar).</p> <p>[!] Schubert'in Romantik dönemi başlatan besteci olduğu, en genç yaşta ölen besteci olmasına rağmen 1250 eser verdiği vurgulanır (5. kazanım).</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; sosyal anlatımcılık, duyduğu eseri ve bestecisini tanıma ve eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerilerini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; sevgi, saygı, sorumluluk, estetik değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, görüşme, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
MÜZİKTE ULUSAL AKIMLAR	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Ulusal müzik okullarının müzik üzerindeki etkilerini fark eder.</p> <p>2. Ulusal müzik okullarının müzik geleneğini ve müziksel özelliklerini açıklar.</p> <p>3. Ulusal müzik okullarının bestecilerini ve eserlerini tanır.</p>	<p> / Ulusal müzik hakkında öğrencilerden araştırma yapmaları istenir (1. kazanım).</p> <p> Ulusal müzik okullarına ait müzik örnekleri dinletilir (2. kazanım).</p> <p> / Ulusal müzik okullarına ait çalgı ve ses sistemlerini konu alan resimleri araştırmaları istenir (3. kazanım).</p> <p> Dönem bestecilerine ait eserler dinletilerek notasyon örnekleri üzerinde tartışılır (3. kazanım).</p>	<p> Çalgı dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılabilir (3. kazanım).</p> <p> Konser etkinliklerine gidilebilir (2. ve 3. kazanım).</p> <p>[!] Konser etkinliğine gitme imkânının bulunmadığı durumlarda CD izletilebilir (1-3. kazanım).</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; duyduğu eseri ve bestecisini tanıma, eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerilerini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; vatanseverlik, disiplin, estetik değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, görüşme, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
BATI MÜZİĞİ FORMLARI	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Bale ve Kantat'ın müziksel özelliklerini fark eder.</p> <p>2. Konçerto ve konçerto grossonun müziksel özelliklerini fark eder.</p> <p>3. Konçertant senfoni ve missanın müziksel özelliklerini tanır.</p> <p>4. Opera ve Orotoryonun müziksel özelliklerini açıklar.</p> <p>5. Requiem'in müziksel özelliklerini fark eder.</p> <p>6. Senfoni ve Sonat'ın müziksel özelliklerini fark eder.</p> <p>7. Varyasyonun müziksel özelliklerini fark eder.</p>	<p> / Öğrencilerden müzik formları hakkında araştırma yapmaları ve sunum hazırlamaları istenir (1-3. kazanımlar).</p> <p> Bale etkinliğine gidilir (1. kazanım).</p> <p> Bir kantat örneği dinletilir (1. kazanım).</p> <p> Konçerto ve Konçerto Grosso örnekleri dinletilir (2. kazanım).</p> <p> Konçertant, Senfoni ve Missa örnekleri dinletilir (3. kazanım).</p> <p> Opera ve Orotoryo örnekleri izletilir (4. kazanım).</p> <p> Requiem örnekleri dinletilir (5. kazanım).</p> <p> Senfoni ve Sonat örnekleri dinletilir (6. kazanım).</p> <p> Varyasyon örnekleri dinletilir (7. kazanım).</p>	<p>[!] Nurhan Cangal'ın "Müzik Formları" adlı kitabı kaynak olarak alınabilir (1-3. kazanımlar).</p> <p>[!] Bale etkinliğine gitme imkanının bulunmadığı durumlarda CD, DVD izlenebilir (1. kazanım).</p> <p> Çalgı dersi öğretmenleri ile işbirliği yapılabilir (1-3. kazanımlar).</p> <p>[!] Konser ve temsillere gidilebilir (1-7. kazanımlar).</p> <p>[!] Konser ve temsil etkinliğine gitme imkânının bulunmadığı durumlarda CD, DVD izlenebilir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme becerisini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; disiplin, duyarlılık, estetik değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, görüşme, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
20. YÜZYILDA MÜZİK	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Empresyonist akımın toplum ve müzik üzerindeki etkilerini fark eder.</p> <p>2. Empresyonist akımı temsil eden müzik geleneğini ve müziksel özellikleri belirler.</p> <p>3. Empresyonist akıma ait bestecileri ve eserlerini tanıır.</p> <p>4. 20 yüzyılda “Yeni Müzik” akımının ortaya çıkış nedenlerini sorgular.</p> <p>5. Yeni müzik akımının toplum ve müzik üzerindeki etkilerini belirler.</p> <p>6. Yeni müzik akımını temsil eden müzik geleneğini ve müziksel özellikleri belirler.</p> <p>7. Tonal ve atonal müzikleri ayırt eder.</p> <p>8. 20 yüzyıl bestecilerini tanıır.</p>	<p> / Akımın ortaya çıkışı hakkında öğrencilerden araştırma yapımaları istenir (1. kazanım).</p> <p> Akımı temsil eden müzik örnekleri dinletilir (2. ve 3. kazanımlar).</p> <p> / Yeni Müzik akımının ortaya çıkış nedenleri hakkında öğrencilerden araştırma yapımaları istenir (4. kazanım).</p> <p> 20. yy. başlarından itibaren Avrupa'nın toplumsal ve kültürel yapılarındaki değişiklikleri araştırmaları ve sözlü sunum yapımaları istenir (5. kazanım).</p> <p> Akımı temsil eden müzik örnekleri dinletilir (6. kazanım).</p> <p> E.İlyasoğlu'nun 8 no'lu CD'sinden 7 ve 8 no'lu tonal ve atonal örnekler dinletilir. Oniki ses müziği özellikleri tartışılır (7. kazanım).</p> <p> 20. yy bestecilerinin isimleri, resimleri duvara yansıtılarak, bestecilerin eserleri fonda çalınır (8. kazanım).</p>	<p> Resim öğretmeni ile işbirliği yapılır.</p> <p>[!] Paris'te 1874 yılında C. Monet'in açtığı sergi ile başlayan C. Debussy ile müziğe geçen akımın izlenimcilik olduğu vurgulanır.</p> <p>[!] Ünlü besteci Beethoven'ın arkadaşı müzik aleti yapımcısı (lutiye) Johann Nepumuk Malzel metronomu geliştirerek müzik dünyasına kazandırmıştır.</p> <p>[!] İlk konservatuar 1537'de İtalya'da kurulmuştur. Adı San Maria di Loreto'dur. Günümüz müzik anlayışında farklı bir boyutta tanınmış 12 ton sistemi ortaya çıkmıştır. Bu alanda en önemli çalışmayı Arnold Schoenberg ile Dimitri Şostokoviç gerçekleştirmiştir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme ve duyduğu eseri ve bestecisini tanıma becerilerini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; sorumluluk, duyarlılık, disiplin, sevgi, estetik değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, görüşme, öz değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir</p>

ÜNİTE	KAZANIMLAR	ETKİNLİK ÖRNEKLERİ	AÇIKLAMALAR
TÜRKİYE'DE ÇOKSESSELİ MÜZİK	<p>Bu üniteyi tamamlayan öğrenciler;</p> <p>1. Cumhuriyet döneminde çok sesli müziğin toplum üzerindeki etkilerini fark eder.</p> <p>2. Çok sesli müzik geleneğini ve özelliklerini açıklar.</p> <p>3. Türk beşlerini ve eserlerini tanır.</p> <p>4. Batı müziğinde Türk etkilerini fark eder.</p>	<p> / Çoksesli müziğin ortaya çıkış nedenleri hakkında öğrencilerden araştırma yapmaları istenir (1. kazanım).</p> <p> Çağdaş müziği temsil eden müzik örnekleri dinletilir (2. kazanım).</p> <p> / Akıma ait çalgı ve ses sistemlerini konu alan resimli kaynakları araştırmaları istenir (3. kazanım).</p> <p> / Türk beşleri öğrenciler tarafından gruplara ayrılarak tanıtılır (3.kazanım).</p> <p> / Türk konulu opera ve baleler araştırılır (4. kazanım).</p>	<p>[!] Sınıf içi müzik tarihi seminerleri yapılabilir (1-4. kazanımlar).</p> <p>[!] Mozart'ın eserlerindeki Türk etkileri örneklerle vurgulanır (4. kazanım).</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; duyduğu eseri ve bestecisini tanıma ve sosyal anlatıcılık becerilerini kazanmaları beklenir.</p> <p>[!] Bu ünite sonunda öğrencilerin; vatanseverlik, sevgi, saygı, duyarlılık ve azim değerlerine ulaşmaları beklenir.</p> <p> Bu ünite ile ilgili olarak ölçme ve değerlendirme çalışmalarında, sözlü sunum, görüşme, öz değerlendirme formu, grup değerlendirme formu, öğrenci gözlem formu ve proje formlarından yararlanılabilir.</p>

ÖRNEK ETKİNLİK

ÖRNEK ETKİNLİK 1

DERS	: BATI MÜZİĞİ TARİHİ
SINIF	: 11
YAKLAŞIK SÜRE	: 45 dakika
ÜNİTE	: RÖNESANS DÖNEMİ MÜZİĞİ
BECERİLER	: Sosyal anlatımcılık, duyduğu enstrümanları tanıma
KAZANIM	: Rönesans döneminde kullanılan çalgıları ve özelliklerini tanıır. (6. kazanım)
MATERYALLER	: Her öğrencinin kendi çalgısı ve kendi bulduğu materyaller.
KAYNAKLAR	:

SÜREÇ

1. Dönemin müziksel özellikleri ve toplu müzik yapma anlayışı (consort) hakkında hatırlatmalar yapılır.
2. Aynı tür çalgı grubundan olan öğrenciler grup yaparak, bu döneme ait çalgıların özelliklerini liste halinde hazırlar.
3. Sunumlarda dönemin çalgılarının resimlerinden yararlanır. Fonda CD'den veya öğrenciler yetenekleri ölçüsünde çalgıları ile kendileri dönemden eserler çalarak sunum yaparlar.
4. Grubun üyeleri hazırladıkları listedeki çalgının diğer çalgı gruplarına göre üstün yanlarını vurgulayarak reklâm şeklinde sunum yaparlar (örneğin: keman grubu; “Bizim çalgımızın ses genişliği, üfleli çalgı grubuna göre (flüt) daha geniştir. Bu yüzden keman ile çalınabilecek eser çeşitliliği daha fazladır. Bizi çalmayı ve dinlemeyi tercih edebilirsiniz.” vb.).
5. Sunum sırasında konuyla ilgili internet sitelerdeki görüntülerden, ses kayıtları ve bilgilerden yararlanabilirler.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. Diğer öğrenciler, sunumu yapan gruba soru sormaları için teşvik edilir.
2. Sözlü sunumu takiben öğrenciler bireysel olarak ekteki “öz değerlendirme formu”nu doldurur.
3. Öğretmen “grup değerlendirme formu”nu kullanır.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Adı ve Soyadı: .....
Sınıfı : .....
No : .....

Tarih: .....

Bu çalışmada neler yaptım?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada neler öğrendim?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler?

.....
.....
.....
.....

Çalışmayı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada tekrar görev alsaydım şu şekilde yapardım:

.....
.....
.....
.....

ÖRNEK ETKİNLİK 2

DERS	: BATI MÜZİĞİ TARİHİ
SINIF	: 11.SINIF
YAKLAŞIK SÜRE	: 45 dakika
ÜNİTE	: BAROK DÖNEMİ MÜZİĞİ
TEMEL BECERİLER	: Sosyal anlatımcılık, eserin dönemsel ve müziksel özelliklerini fark etme
KAZANIMLAR	: Barok dönemi bestecileri ve eserlerini tanıır. (3. kazanım)
MATERYALLER	: Döneme ilişkin resimler, CD- CD çalar
KAYNAKLAR	: Evin İlyasoğlu'nun döneme ait bölümü ve CD'si, bestecilerin hayatları ile ilgili müzik ve tarih kitapları, canlandırma ile ilgili materyaller (elbise, şapka, çalgı, nota sehпасı v.b.)

SÜREÇ

1. Döneme ait özellikler hatırlatılır.
2. Dönemin müziklerinden örnek müzik eserleri dinletilir.
3. Dönemin bestecilerinin fon müzikleri eşliğinde o besteciye ait özellikler, hayat hikâyesi, eserlerinden örnekler verilir.
4. Besteciyi tanıtan öğrenci, tanıtılan her bir bestecinin kim olduğu yönünde sınıfa sorular yöneltir. (Ben Kimim etkinliği şeklinde). Örneğin; öğretmenin görevlendirdiği her öğrenci (besteci) sırası geldiğinde, kendi yaşam hikâyesini, bestelerini nasıl yaptığını anlatır, hatta bestelerinden sınıfta bir örnek eser çalar ya da dinletir. Daha sonra sınıfa “Ben Kimim” diye sorar. Böylece öğrenciler o besteciyi tanırlar.
5. Tanıtılan bestecilerden sonra, sınıf tarafından belirlenen döneme ait bir eserin notasyon (nota yazısı) örneği açıklanır.
6. Her bir bestecinin kendine ait eserinden bir bölüm (öğrencilerin çalabileceği versiyonu) (notasyon şeklinde) duvara yansıtılarak, eserin özelliği öğrenciler tarafından önce çalınır, sonra tartışılır. Örneğin, Vivaldi'nin “Saka Kuşu” isimli eserinin notaları duvara yansıtılarak öğrenciler tarafından kendi çalgılarının ya da düzeylerinin durumuna göre çaldırılarak, eser hakkında (dönemsel özellikleri taşıyıp taşımadığı konusunda) tartışılır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

1. “Ben Kimim” etkinliğinde, kim olduğu belirlenemeyen besteciler ile ilgili ipuçları yazdırılarak bulunması için araştırma ödevi verilir.
2. Bir sonraki ders için canlandırma ile sunumu öğrenciler tarafından yapılacak bestecilerin gruplara dağılımı yapılır.

3. Sözlü sunumu takiben öğrenciler bireysel olarak “öz değerlendirme formu”nu kullanır.
4. Öğretmen “öğrenci gözlem formu”nu kullanır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME ÖRNEK FORMLARI

Bu bölümde eğitim öğretim sürecinde öğrencileri değerlendirmek için öğretmenlere yardımcı olmak amacıyla örnek formlar ve ölçekler verilmiştir. Öğrencilerin bilişsel becerilerinin yanında duyuşsal ve psiko-motor becerilerinin değerlendirilmesi için bu formlar aynen kullanılabileceği gibi amaca uygun değişiklikler yapılarak da kullanılabilir. Bu formlara veya ölçeklere göre öğrencileri değerlendirirken, ölçütlere göre hangi alanda yeterli hangi alanlarda eksiklikleri olduğu belirlenebilir. Öğrencilerin eksiklikleri varsa bu eksiklikleri gidermeye yönelik gereken önlemler alınır. Öz değerlendirme, grup değerlendirme gibi formlarla öğrencileri değerlendirirken amaç, puan vermektan çok, onların eksikliklerini belirlemek ve bu eksiklikleri gidermeye yönelik önlemler almak olmalıdır.

ÖZ DEĞERLENDİRME

Adı ve Soyadı: .....

Tarih: .....

Sınıfı : .....

No : .....

Bu çalışmada neler yaptım?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada neler öğrendim?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada başarılı olduğum bölümler?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmada en çok zorlandığım bölümler?

.....
.....
.....
.....

Çalışmamı yaparken beklemediğim nelerle karşılaştım?

.....
.....
.....
.....

Bu çalışmayı tekrar yapsaydım şu şekilde yapardım:

.....
.....
.....
.....

GRUP DEĞERLENDİRME FORMU

Grubun Adı:

Sınıfı:

Yönerge: Aşağıdaki her bir ölçütün ne düzeyde yeterli olduğunu göz önüne alarak grubu değerlendiriniz.

BECERİLER	DERECELER				
	1- Hiçbir zaman	2- Nadiren	3-Bazen	4- Sıklıkla	5- Her zaman
Grup üyeleri birbirleriyle yardımlaşır.					
Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerini dinlerler.					
Grup üyelerinin her biri çalışmalarda rol alırlar.					
Grup üyeleri birbirlerinin düşüncelerine ve çabalarına saygı gösterirler.					
Grubun her üyesi birbirleriyle etkileşim içerisinde tartışır.					
Grup üyeleri ulaştıkları sonucu birbirlerine iletirler.					
Grup üyeleri bireysel sorumluluklarını yerine getirirler.					
Grup üyeleri bilgilerini diğerleriyle tartışır.					
Grup üyeleri birbirlerine güvenir.					
Grup üyeleri birbirlerini cesaretlendirirler.					
Grup üyeleri söz hakkının adil bir biçimde paylaşılmasına özen gösterirler.					
Grupta birbiriyle çatışan görüşler olduğunda, gruptakiler bunları tartışmaya açarlar.					
Çalıştıkları konuda, grup üyeleri ortak bir görüş oluştururlar.					
Grup üyeleri birlikte çalışmaktan hoşlanırlar.					
TOPLAM					

Yorumlar:

.....

.....

.....

GRUP ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Grubun Adı:

Gruptaki Öğrencilerin Adları:

Açıklama: Aşağıdaki tabloda grubunuzu en iyi şekilde ifade eden seçeneğin altına (X) işareti koyunuz.

BECERİLER	DERECELER		
	Her zaman	Bazen	Hiçbir zaman
1. Araştırma planı yaptık.			
2. Görev dağılımı yaptık.			
3. Araştırmada çeşitli kaynaklardan yararlandık			
4. Etkinlikleri birlikte hazırladık.			
5. Görüşlerimizi rahatlıkla söyledik.			
6. Grupta uyum içinde çalıştık.			
7. Birbirimizin görüşlerini ve önerilerini dinledik.			
8. Grupta birbirimize güvenerek çalıştık.			
9. Grupta birbirimizi takdir ettik.			
10. Çalışmalarımız sırasında birbirimizi cesaretlendirdik.			
11. Sorumluluklarımızı tam anlamıyla yerine getirdik.			
12. Çalışmalarımızı etkin bir biçimde sunduk.			
TOPLAM			

Aşağıdakileri grubunuza göre cevaplayınız.

1. Çalışmalar sırasında karşılaştığımız en büyük problem

.....
.....
.....

2. Problem nereden kaynaklanıyordu?

.....
.....
.....

3. Grubumuzun en iyi olduğu alan

.....
.....
.....

4. Grup olarak daha iyi olabilirdik. Fakat,

.....
.....
.....

ÖĞRENCİ GÖZLEM FORMU

Açıklama: Bu form, etkinlik süresince öğrencilerin, yapılan çalışmalara katılma düzeylerini gözlemeniz amacıyla hazırlanmıştır.

Ünite Adı: .....

Adı-Soyadı : .....

Öğrenci No : .....

Sınıfı : .....

BECERİLER	DERECELER				
	Hiçbir zaman	Nadiren	Bazen	Sıklıkla	Her zaman
	1	2	3	4	5
I. DERSE HAZIRLIK					
1.Bilgi kaynaklarına nasıl ulaşacağını bilir.					
2.Ulaştığı kaynaklardan etkin bir biçimde yararlanır.					
3.Derse değişik yardımcı kaynaklarla gelir.					
4.Derse hazırlıklı gelir.					
Toplam					
II. ETKİNLİKLERE KATILMA					
1.Konu ile ilgili görüşlerini çekinmeksizin ifade eder.					
2.Görüşü sorulduğunda söyler.					
3.Yeni ve özgün sorular sorar.					
4.Belirttiği görüşler ve verdiği örnekler özgündür.					
5.Dersi iyi dinlediği izlenimi veren sorular sorar.					
Toplam					
III. İNCELEME – ARAŞTIRMA – GÖZLEM					
1. Bilgi toplamak için çeşitli kaynaklara başvurur.					
2.Kendisine verilen kaynaklarla yetinmeyip başka kaynaklar araştırır.					
3.İnceleme ve araştırma ödevlerini özenerek yapar.					
4.Gözlemlerini dikkatli bir şekilde yapar.					
5.Gözlemleri sonucunda mantıksal çıkarımlarda bulunur.					
6.Araştırma ve inceleme sonucunda genellemeler yapar.					
Toplam					
GENEL TOPLAM					

PROJE DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Projenin Adı:
Öğrencinin;
Adı ve soyadı:
Sınıfı:
No:

BECERİLER	DERECELER				
	Kötü	Geçer	Orta	İyi	Çok İyi
	1	2	3	4	5
I. PROJE HAZIRLAMA SÜRECİ					
Projenin amacını belirleme					
Projeye uygun çalışma planı yapma					
Grup içinde görev dağılımı yapma					
İhtiyaçları belirleme					
Farklı kaynaklardan bilgi toplama					
Projeyi plana göre gerçekleştirme					
TOPLAM					
II. PROJENİN İÇERİĞİ					
Türkçe'yi doğru ve düzgün yazma					
Doğru bilgileri kullanma					
Toplanan bilgileri analiz etme					
Toplanan bilgileri düzenleme					
Elde edilen bilgilerden çıkarımda bulunma					
Kritik düşünme becerisini gösterme					
Yaratıcılık yeteneğini kullanma					
TOPLAM					
III. SUNU YAPMA					
Türkçe'yi doğru ve düzgün konuşma					
Sorulara cevap verebilme					
Konuyu dinleyicilerin ilgisini çekecek şekilde sunma					
Sunuyu hedefe yönelik materyalle destekleme					
Sunuda akıcı bir dil ve beden dilini kullanma					
Verilen sürede sunuyu yapma					
Sunum sırasındaki öz güvene sahip olma					
Severek sunu yapma					
TOPLAM					
GENEL TOPLAM					

Öğretmenin yorumu: .....

.....

.....

MÜZİK TARİHİ DERSİNDE KULLANILACAK TERİM VE KAVRAMLAR

1. İLKÇAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ

MOUSA (MÜZ): Yunan mitolojisine göre baş tanrı olarak kabul edilen ZEUS un MOUSA adı ile anılan ve müz olarak okunan birbirinden güzel 9 tane kızı olduğuna inanılırdı. İnsanların bu kızlara ve Zeusa karşı yaptıkları ibadetler, eğlenceler daha sonraları bu kızların adı ile anılmaya başlandı.

RAGA VE TALA: Bir ezginin eksenini oluşturan yapıya RAGA, o ezginin ritm yapısını belirleyen kalıplara ise TALA denir.

ANTİFON: İbranilerde, tapınaklarda yapılan dini törenlerde okunan metinler Babil ve Mısır kökenli idi. Bu metinler ANTİFON isimli ezgisel bir yapıyla isimlendirilmişlerdir. Bu yöntem şöyle uygulanırdı: Töreni yöneten din adamı her dizinin ilk yarısını kendisi okur, halkın oluşturduğu koro ise bunun ikinci yarısını söyleyerek bütünlük sağlanırdı.

ETHOS: Müziğin kişiliği etkileme olayına ethos denir.

MOD: Dizi

DORYEN, LİDYEN, FRİGYEN VE HİPO kavramları: Bugün batı müziğinin dayanağı olan yedi nota dizisine HEPTATONİK SCALA denir. Doryen, Frigyen, Lidyen gibi toplum isimleri tam ve yarım perdelerin inici olarak kendine özgü bir sıra ile geldiği dizilerdi. Bu dizilerin tümünde dizinin aşağı doğru 5. derecesinden başlayan ikincil bir dizi yer alırdı. Bu diziler Yunancada aşağı anlamındaki HİPO ön ekini alırdı. Böylece doryen dizisinin ikincili hipodoryen, lidyen dizisi hipolidyen olurdu.

MONOCHORD VE ENTONASYON: Eski uygarlıklarda 8 li ve 4 lü aralıklardan oluşan ses dizisi sonraları Pythagoras gamı adıyla anılmıştır. Pythagoras 1 izleyenler bu oranları tek telden oluşan bir çalgı (MONOCHORAD)üstünde denemişler, böylece tüm bir müzik sisteminin doğru tonlanması(ENTONASYON)sağlanmıştı.

2. ORTACAĞ DÖNEMİ MÜZİĞİ

SCHALA CANTORUM: Erkek seslerinin eğitilmesi amacıyla Gregorius zamanında kurulan şan okuludur.

MELİZMATİK: Ambrosius ezgileri melizmatik anlayışla yazılmış ve kullanılmıştır. Melizmatik anlayış tek hecede çok nota kullanma ilkesine dayanır.

FİDEL: Keman gibi yayla çalınan her çeşit halk çalgısına denir. Aynı zamanda VIELLE adıyla anılan bu çalgı, Rönesanstaki viyolun ön biçimi ve bugünkü kemanın atasıdır.

3. RÖNESANS DÖNEMİ MÜZİĞİ

CHANSON, KAROL, LİED: Rönesans'a kadar vokal müzik ülkelere göre farklılık göstermez ve tek örnek olarak uygulanırdı. Rönesans'tan itibaren her ulus kendine özgü bir vokal müzik anlayışı geliştirdi. İngilizler buna KAROL, Almanlar LİED, Fransızlar ise CHANSON adını vermişlerdir.

SCHAWM, REGAL: Dönemde yeni çalgılar eklenmiştir. Bunlar çembalo, portatif org (REGAL) ile bugünkü obuanın atası olarak kabul edilen SCHAWM dır.

KORUNMUŞ MÜZİK (Musica Reservata): Korunmuş müzik, müzik ile sözün birleştirilmesi şeklinde kullanılmıştır. Bu zamana kadar müzik hep ön plandaydı. Ancak bu uygulama ile müzik ikinci plana çekildi, söz ön plana çıktı.

4. BAROK DÖNEMİ MÜZİĞİ

KONTURUAN VE ARMONİ: Yeni kontrpuan anlayışı Rönesans'takinden çok farklıdır. Armonilerin belirlenmiş olması ve altta temiz bir doku oluşturması bestecilere giderek uyuşumsuz akorları rahatça kullanabilme fırsatı verir. Çağın sonunda ise artık belli bir tonal sistemin parçası haline gelen uyumsuzluk, amaçlı olarak dramatik anlatıma katkıda bulunmaktadır. Bugün bize tanıdık gelen majör ve minör ses dizileri böylece doğmuştur.

OPERA: İtalyanca'da sözlük anlamı eserdir. Bugünkü tanımıyla solistleri, korosu, sahnesi, orkestrası, kostümü, dramatik oyunu ile müziğe uyarlanmış tiyatrodur.

SUİT: Her biri değişik ülkelerin dansı olan, aynı müzik tonundaki küçük bölümlerin karşıt tempolarla ard arda dizilmesidir.

KONÇERTO: İtalyanca sözlük anlamıyla karşıtlık, zıtlık anlamı taşıyan sözcüktür. Tek çalgının çalgı topluluğuna karşı durması ve yine toplulukla birleşmesidir. Barok dönem konçertosunda solo ve orkestranın karşıtlığı işlenmiştir. Klasik dönem konçertosunda solo ve topluluk arasında karşılıklı bir anlayış, uyumlu bir söyleşi egemendir.

SONAT: Bölümleri olan çalgısal biçimdir. Sonat biçimi barok orkestra yapıtlarına uyarlanmış, üç bölümlü ve aynı tempo düzenini koruyan senfonik yapıtlar içinde de senfoni ya da konçerto yerine bazen sonat denmiştir.

KANTAT: Bir eserin bir ses veya birkaç ses için bestenmiş haline denir

TOCCATO VE FÜG: Sesele dokunma ve kaçma anlamındadır. 1745'te Bach füğ sanatını bestelemeye başlayarak yalın bir temanın füğ ve kanon yöntemleriyle ayna benzeri tersten okunarak çevrilerek nasıl çeşitlendirilebileceğini ortaya koymuştur.

PASSİON: İsa'nın yaşamını ve çarmıha gerilme öyküsünü dile getiren motet benzeri bir türdür.

ORATORİO: Kutsal konulu bir metnin üstüne çalgılar, koro ve solistler tarafından söylenmek üzere yazılmış, sahnelenmeyi gerektiren türdür.

MORDENT: İsrırgan, kama anlamındadır. Asıl sesle komşusu arasında tek bir gidiş-geliştir.

TRILLE: Asıl nota ile komşuları arasında sürekli, hızlı bir gidiş geliştir.

APPOGIATURA: O dönemde vuruşun başında bir vurgulama demektir. Bu nota armoninin gerektirdiği gibi asıl sese komşu ona bağlı, armoni dışı bir sestir. Bugün olduğu gibi vuruştan önceki vurgusuz anlamında değildi.

5. KLASİK DÖNEM MÜZİĞİ

SENFONİ: Orkestra için yazılmış üç ya da dört bölümlü büyük müzik eseridir.

PİYANO: Yumuşak gürültüsüz anlamına gelen bu sözcükle andığımız çalgının asıl adı İtalyanca piyano-fortedir. Çalgı, tellere vurulan tokmaklar mekanizmasına dayandığı için vurmali çalgı sınıfına girer.1780 den sonra piyanonun gündeme gelmesiyle klavsen birden gözden düşer. Romantizmin en gözde çalgısı olur.

6. ROMANTİK DÖNEM MÜZİĞİ

LİED: Şiir dizelerinin piyano eşliğinde şarkıya dönüşmesidir. Lied Almanların Baladlardan esinlendiği sanat şarkısıdır.

BALLADE: Halk şiirlerinin belli bir ezgi ile okunmasıdır. Chopin indramatik ve şiirsel uzun piyano parçalarına verilen isimdir.

BARCAROL: Gemici şarkısı ya da Venedik gondolcuların şarkısıdır.

İMPROMTU: İçe doğan anlamında tek bölümlü fantezi karakterinde çalgısal parçadır.

POLONEZ: Polonya halk dansıdır.

PRELÜD: Bir başka parçaya giriş oluşturan çalgı müziğidir. Chopin ve Debussy,bir giriş müziği olmayan başlı başına özgür biçimli kısa piyano parçalarına da prelüd adı verilir.

RAPSODİ: Halk ezgileri gibi yalın ezgiler üzerine kurulmuş özgür deyişte çalgısal parçadır.

RUBATO: Yorumcunun bir an için belirlenmiş ritm yapısından ayrılıp kendi içgüdüsüne göre yapıyı ve tempoyu değiştirerek çalması

MAZURKA: Polonya'nın ulusal danslarından biridir.

7.20. YÜZYILDA MÜZİK

EMPRESSİYONİZM (İZLENİMCİLİK)

İzlenimci müzik, ezgiyi, biçimi, polifon dokuyu ve uyguların işlev bağlarını atmıştır. Resim sanatında ışıktan gölgeye ya da gölgeden ışığa kaymaları, birbirinden kopuk gibi duran lekelerin oluşturduğu bütünselliğin kesin çizgilerden kaçışı renk sevgisini bilinçle yansıtmıştır. İzlenimci müzikte ritm ve ölçüm belirsizliğe eğilim gösterir.

KAYNAKÇA

- AÇIKGÖZ, K. *Aktif Öğrenme*, Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir. 2003.
- AKTÜZE, İ. *Müziği Okumak*
- BAYKUL, Y. *İlköğretimde ölçme ve değerlendirme*, MEB Yayınları, 1999.
- COOK, N. *Müziğin ABC'si*
- ÇELEBİOĞLU, E. *Tarihsel Açıdan Evrensel Müziğe Giriş*
- *Çağlar Boyunca Büyük Adamlar Serisi*, (Doğan Kardeş Yayınları)
- DİNÇER, M. I. *Müzik Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1999.
- ELMAS Y. I. *Müzik Kongresi Bildirileri*, Ankara, 1999.
- FERIDUNOĞLU, L. *Müziğe Giden Yol*
- HODEİR, A. *Müzikte Türler ve Biçimler*
- İLYASOĞLU, E. *Zaman İçinde Müzik*, YKY Yayınları -411, İstanbul 1994
- KAROLYİ, O. *Müziğe Giriş*
- MİMAROĞLU İ. *Müzik Tarihi*, Varlık Yayınları,(6.basım) İstanbul.1999.
- MEB, *Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programı (9, 10, 11. ve 12. Sınıflar)*, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Ankara. 2005.
- MEB, *Öğrenci Merkezli Eğitim Uygulama Modeli*, Millî Eğitim Basımevi, 2004.
- ÖZGÜVEN, İ.E. *Psikolojik Testler*, PDREM Yayınları, Ankara. 1999.
- SAY A. *Müzik Tarihi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara. 1994.
- SAY A. *Müziğin Kitabı*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002.
- SELANİK, C. *Müzik Sanatının Tarihsel Serüveni*
- TAVŞANCIL, E. *Tutumların Ölçülmesi ve Spss ile Veri Analizi*, Nobel Yayınları, 1. Baskı, Ankara. 2002.
- TURGUT, F. *Eğitimde ölçme ve değerlendirme metotları*, Saydam Matbaacılık (5. Basım), Ankara. 1987.
- UÇAN, A. *İnsan ve Müzik/İnsan Sanat Eğitimi*, Müzik Ansiklopedisi Yayınları,

Ankara 1994.

- YILDIRIM, C. *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, ÖSYM Yayınları (4. Basım).

Ankara 1999

- YENER F. *Müzik Kılavuzu*

INTERNET ADRESLERİ

- http://programlar.meb.gov.tr/program_giris/yaklasim_2.htm
- <http://talimterbiye.mebnet.net/program-gel-birimi/ana.html>
- <http://uretim.meb.gov.tr/egitekhaber/s84/yazarlar/oguz.htm>
- <http://www.beethovenlives.net>
- <http://www.cndp.fr/collecie/pdf/clasbran.pdf>
- http://www.ef.sakarya.edu.tr/sayfa/bildiri/sayı_3/40
- <http://www.klasikmuzik.org/history.htm>
- <http://www.meb.gov.tr/mebasp/mebdata/mevzuat/>
- <http://www.muzikdersi.com>
- <http://www.metu.edu.tr/~ilerol/dosyalar/dosyalar.html>